

ESKO IEPIRKUMA ROKASGRĀMATA

2019. gada oktobris

Projekts “QualitEE”

Rokasgrāmata izstrādāta ES programmas “Apvārsnis 2020” atbalstītā projekta “QualitEE – kvalitātes sertifikācijas sistēmas energoefektivitātes pakalpojumiem” ietvaros.

Projekta *QualitEE* konsorcijs aptver 12 partnerorganizācijas no 18 Eiropas valstīm, ekspertu konsultatīvo padomi, tostarp Eiropas standartizācijas struktūru CEN/CENELEC, un 59 atbalstītājus no galvenajām finansēšanas institūcijām, valdības iestādēm, tirdzniecības apvienībām un sertificēšanas iestādēm.

Datums

2019. gada marts

Autori

Jana Szomolányiová

Jana.szomolanyiova@svn.cz

Jaroslav Maroušek

jaroslav.marousek@svn.cz

SEVEN-The Energy Efficiency Center, z.ú.

Čehijas Republika

Klemens Leutgöb

klemens.leutgoeb@e-sieben.at

e7 Energie Markt Analyse GmbH

Austrija

Angel Nikolaev

angel@bserc.eu

Melnās jūras Enerģētikas izpētes centrs

Līdzautori

Agris Kamenders

Ekodoma, Latvija

Luisa de Castro

EFIEES – Eiropas inteligēnto energoefektivitātes pakalpojumu federācija

Nick Keegan

EEVS Insight, Apvienotā Karaliste

Monika Rothová

ECB – Bratislavas Enerģētikas centrs, Slovākija

Damir Staničić

JSI – Jozefa Stefana Institūts, Slovēnija

Aristotelis Botzios

CRES, Grieķija

Geert Goorden, Johan Coolen

Factor4, Beļģija

Atruna

Projektu “QualitEE” finansē no Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju programmas “Apvārsnis 2020” saskaņā ar dotācijas līgumu Nr. 754017. Par šā dokumenta saturu atbild tā autori. Tas neatspoguļo Eiropas Savienības viedokli. Ne *EASME*, ne Eiropas Komisija neatbild par šajā dokumentā ietvertās informācijas izmantojumu.

Saturs

DEFINĪCIJAS	1
1 IEVADS	3
2 ENERGOEFEKTIVĪTĀTES PAKALPOJUMU PUBLISKĀ IEPIRKUMA TIESISKAIS REGULĒJUMS	4
2.1 ES tiesiskais regulējums	4
2.2 Iepirkuma procedūras izvēle energopakalpojumu iepirkšanai	6
2.2.1 Konkursa procedūra ar sarunām	7
2.2.2 Konkursa dialogs	7
2.2.3 Konkursa dialoga un konkursa procedūras ar sarunām salīdzinājums	7
2.2.4 Atklāts konkurss	8
3 PROJEKTA VADĪTĀJA LOMA	9
4 ATLASES KRITĒRIJU IZMANTOŠANA EPC UN ESC IEPIRKUMOS	10
4.1 Dažādos iepirkuma posmos piemērotie kritēriji	10
4.2 Izslēgšanas iemesli un atlases kritēriji	10
4.3 Tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritēriji	11
4.4 Piešķiršanas kritēriju novērtēšana	11
4.4.1 Labākā cenas un kvalitātes attiecība	12
4.4.2 Piedāvājumu sarindošanas formula	12
4.5 Eiropas tehniskie kvalitātes vadības kritēriji	14
5 EPC PIEDĀVĀJUMU IZVĒRTĒŠANA KONKURSA PROCEDŪRAS AR SARUNĀM	15
5.1 Izvērtēšana dažādos EPC iepirkuma posmos	15
5.2 Tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritēriji EPC vajadzībām	15
5.3 Piešķiršanas kritēriju novērtēšana	15
5.3.1 Vērtēšanas metode ar ieguldījumu un garantēto ietaupījumu individuālu svērumu	16
5.3.2 Novērtēšanas metodika, kas ierobežo garantēto enerģijas ietaupījumu ekonomisko novērtējumu	17
5.4 Tehnisko kvalitātes vadības kritēriju pielietošana EPC iepirkumā	18
6 ESC PIEDĀVĀJUMU IZVĒRTĒŠANA KONKURSA PROCEDŪRĀ AR SARUNĀM	26
6.1 Izvērtēšana dažādos iepirkuma posmos ESC konkursa procedūrā ar sarunām	26
6.2 Tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritēriji ESC vajadzībām	26
6.2.1 Tehniskās specifikācijas	27
6.2.2 Piešķiršanas kritēriji un to svērumi	27
6.3 Tehnisko kvalitātes vadības kritēriju pielietošana ESC iepirkumā	30
7 ES VALSTĪS ĪSTENOTAIS EPC UN ESC IEPIRKUMS	36
7.1 Konkursa procedūra ar sarunām – Beļģija	36
7.1.1 Iepirkuma procedūras posmi	37
7.1.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā	37
7.1.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode	37
7.2 Konkursa procedūra ar sarunām – Čehijas Republika	37

7.2.1	<i>Iepirkuma procedūras posmi</i>	38
7.2.2	<i>Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā</i>	41
7.2.3	<i>Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode</i>	41
7.3	Konkursa dialogs – Francija	42
7.3.1	<i>Iepirkuma procedūras posmi</i>	43
7.3.2	<i>Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā</i>	44
7.3.3	<i>Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode</i>	44
7.3.4	<i>Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām</i>	44
7.4	Konkursa dialogs – Slovēnija	44
7.4.1	<i>Iepirkuma procedūras posmi</i>	45
7.4.2	<i>Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā</i>	46
7.4.3	<i>Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode</i>	46
7.4.4	<i>Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām</i>	49
7.5	Atklāts konkurss – Apvienotā Karaliste	49
7.5.1	<i>Iepirkuma procedūras posmi</i>	50
7.5.2	<i>Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā</i>	51
7.5.3	<i>Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode</i>	52
7.5.4	<i>Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām</i>	53
7.6	Atklāts konkurss – Slovākija	53
7.6.1	<i>Iepirkuma procedūras posmi</i>	53
7.6.2	<i>Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā</i>	54
7.6.3	<i>Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode</i>	55
7.6.4	<i>Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām</i>	55
7.7	Atklāts konkurss – Grieķija	56
7.7.1	<i>Iepirkuma procedūras posmi</i>	56
7.7.2	<i>Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā</i>	57
7.7.3	<i>Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode</i>	57
7.7.4	<i>Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām</i>	58
8	ČEHIJAS REPUBLIKAS PIEMĒRS: EIROPAS TEHNISKO KVALITĀTES VADĪBAS KRITĒRIJU PIEMĒROŠANA EPC IEPIRKUMĀ	59
8.1	Energoefektivitātes pasākumi	59
8.2	Iepirkuma procedūra	59
8.3	Ietaupījumu garantija	60
8.4	Iepirkuma procesa grafiks	61
8.5	Piedāvājumu izvērtēšana un sarindošana	62
8.5.1	<i>Piešķiršanas kritēriji</i>	62
8.5.2	<i>Piedāvājumu sarindošanas formula</i>	63
9	BULGĀRIJAS PIEMĒRS: EIROPAS TEHNISKO KVALITĀTES VADĪBAS KRITĒRIJU PIEMĒROŠANA ESC IEPIRKUMĀ	64
9.1	Energoapgādes pakalpojuma līgums	64
9.2	Līguma paziņojums	64
9.3	Tehniskās specifikācijas	64
9.4	Atlases kritēriji	65

9.5	Specifikācijas	66
9.6	Piešķiršanas kritēriji	66
9.6.1	<i>Cena</i>	66
9.6.2	<i>Efektivitāte/ietaupījumi</i>	67
9.6.3	<i>Piegādes drošība</i>	67
9.7	Piedāvājumu sarindošanas formula	67
9.8	Līguma projekts	68
10	ATSAUCES	69

DEFINĪCIJAS

Termins	Definīcija
kandidāts****	ekonomikas dalībnieks, kas ir izteicis vēlēšanos piedalīties vai ir uzaicināts piedalīties slēgtā procedūrā, konkursa procedūrā ar sarunām, sarunu procedūrā bez iepriekšējas publicēšanas, konkursa dialogā vai inovācijas partnerībā
klients	jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai energopakalpojumu sniedzējs sniedz energopakalpojumus
līgumslēdzējas iestādes****	valsts, reģionālās vai vietējās iestādes, publisko tiesību subjekti, vai vienas vai vairāku šādu iestāžu vai viena vai vairāku šādu publisko tiesību subjektu veidotas apvienības
ekonomikas dalībnieks****	jebkura fiziska vai juridiska persona vai publiskā sektora subjekts, vai šādu personu un/vai subjektu grupa, tostarp jebkāda uzņēmumu pagaidu apvienība, kas tirgū piedāvā būvdarbu izpildi un/vai būves realizāciju, produktu piegādi vai pakalpojumu sniegšanu
Energoefektivitātes direktīva (EED)	Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīva 2012/27/ES par energoefektivitāti
energoefektivitātes uzlabošana*	energoefektivitātes pieaugums, kas panākts tehnoloģisku pārmaiņu, paradumu maiņas un/vai ekonomisku pārmaiņu rezultātā
energoefektivitātes pakalpojums**	saskaņots uzdevums vai uzdevumi, kas paredzēti energoefektivitātes uzlabošanai un citu saskaņoto veiktspējas kritēriju sasniegšanai
energoefektivitāte*	attiecība starp patērēto enerģiju un paveikto darbu, pakalpojumu, precēm vai iegūto enerģiju.
energovadības sistēma*	saistītu vai mijiedarbojošos elementu kopums plānā, ar ko nosaka energoefektivitātes mērķi un stratēģiju, kā sasniegt minēto mērķi
Energoefektivitātes pakalpojuma līgums* (EPC)	tāda līgumiska vienošanās starp energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju un saņēmēju par energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem galalietotāja iekārtās vai telpās, veicot pasākumu ieviešanu, veikto pasākumu apkalpošanu, enerģijas patēriņa mērījumus un ietaupījumu verifikāciju visā līguma kalpošanas laikā.
enerģijas ietaupījums*	ietaupītās enerģijas apjoms, ko nosaka, izmērot un/vai aprēķinot enerģijas patēriņu pirms un pēc energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanas, vienlaikus nodrošinot, ka tiek atrunāti aprēķina faktori, kas ietekmē enerģijas patēriņa aprēķinu un/vai mērījumus.
Energoefektivitātes pakalpojumu projektu vadītājs/konsultants (koordinators)	konsultāciju uzņēmums, kas klienta vārdā rīkojas, lai veiktu iepirkumu un/vai īstenotu energopakalpojumu projektu
Energoefektivitātes pakalpojuma sniedzējs*	fiziska vai juridiska persona, kas sniedz energopakalpojumus vai citus energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus galalietotāja iekārtās vai telpās
Energoefektivitātes pakalpojums /	fizisks labums, lietderīgums vai ieguvums, kas gūts no enerģijas un energoefektīvas tehnoloģijas vai tāda pasākuma apvienojuma, kurā

energopakalpojums*	var būt iekļautas pakalpojuma sniegšanai vajadzīgās ekspluatācijas, uzturēšanas un kontroles darbības un ko sniedz, pamatojoties uz līgumu, un attiecībā uz kuru parastos apstākļos ir pierādīts, ka tas izraisa pārbaudāmu un izmērāmu vai aplēšamu energoefektivitātes uzlabojumu vai primārās enerģijas ietaupījumu
energoapgādes līgums*** (ESC)	līgumiska vienošanās efektīvai energoapgādei. Par ESC līgumu slēdz un enerģiju mēra piegādātajās megavatstundās (MWh)
enerģija*	visa veida energoprodukti, kurināmais, siltumenerģija, atjaunojamā enerģija, elektroenerģija vai jebkāds cits enerģijas veids, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra Regulas (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku 2. panta d) punktā
EPC pakalpojumu sniedzējs	energopakalpojumu sniedzējs, kas nodrošina energopakalpojumus, balstoties uz energoefektivitātes līgumu
ESC pakalpojumu sniedzējs	energopakalpojumu sniedzējs, kas nodrošina energopakalpojumus, balstoties uz energoapgādes līgumu
integrētās enerģijas līgums (IEC)	energoefektivitātes pasākumu apvienojums ar energoapgādes līgumu, parasti paredzot īstermiņa "ekspluatācijas pārbaudi", nevis pastāvīgus mērījumus un pārbaudi
mērījumi un pārbaude (M&V)	datu plānošanas, mērīšanas, apkopošanas un analizēšanas process, lai pārbaudītu un ziņotu par enerģijas ietaupījumiem atsevišķā iekārtā saistībā ar enerģijas saglabāšanas pasākumu īstenošanu
ietaupījumi	enerģijas ietaupījumi un/vai ar tiem saistīti finanšu ietaupījumi; finanšu ietaupījumi ietver enerģijas nodrošināšanas izmaksas un var ietvert arī citas darbības izmaksas, piemēram, uzturēšanas un darbaspēka izmaksas
iepirkuma procedūras dokuments****	jebkurš dokuments, ko sagatavo līgumslēdzējs vai uz kuru tas atsaucas, lai aprakstītu vai noteiktu iepirkuma vai procedūras elementus, tostarp tas ir līguma paziņojums, periodisks informatīvs paziņojums vai paziņojumi par kvalifikācijas sistēmas pastāvēšanu, ja tos izmanto konkursa izsludināšanai, tehniskās specifikācijas, aprakstošais dokuments, piedāvātie līguma nosacījumi, kandidātu un pretendentu dokumentu iesniegšanas formāti, informācija par vispārēji piemērojamām saistībām un visi papildu dokumenti
konkursa dokumentācija	iepirkuma procedūras dokumentu tehniskā daļa, kurā pretendentiem sniedz norādes informatīvo piedāvājumu sagatavošanas laikā
pretendents****	ekonomikas dalībnieks, kas ir iesniedzis piedāvājumu
Starptautisks izpildes rādītāju mērījumu un verificācijas protokols (IPMVP)	starptautiski pieņemts procedūru kopums enerģijas vai ūdens ietaupījumu "mērīšanai", kas ir pieejams vietnē www.evo-world.org

Piezīmes.

* Definīcija saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu.

** Definīcija saskaņā ar Eiropas standartu EN 15900:2010.

*** Definīcija ir vienkāršota IEA DSM 16. darba grupas definīcijas versija.

**** Definīcija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (Dokuments attiecas uz EEZ).

1 IEVADS

Rokasgrāmata izstrādāta ar mērķi veicināt energoefektivitātes pakalpojumu kvalitātes kritēriju piemērošanu energoefektivitātes projektam iepirkuma posmā. Dokuments paredzēts publiskā un privātā sektora klientiem un energoefektivitātes projektu vadītājiem/koordinatoriem kā arī energoefektivitātes pakalpojumu sniedzējiem (ESKO). Rokasgrāmatā sniegta kā vispārīga informācija, gan sīki izstrādāti ieteikumi par kvalitātes kritēriju piemērošanu energoefektivitātes līgumu (EPC) un energoapgādes līgumu (ESC) iepirkumos. Rokasgrāmata sniegts pārskats par Beļģijā, Čehijā, Francijā, Slovēnijā, Apvienotajā karalistē, Slovākijā un Grieķijā izmantotajiem ESKO iepirkuma veidiem un atlases kritērijiem.

Rokasgrāmata izstrādāta ES programmas “Apvārsnis 2020” atbalstītā projekta “QualitEE – kvalitātes sertifikācijas sistēmas energoefektivitātes pakalpojumiem” ietvaros. Projekta *QualitEE* mērķis ir palielināt ieguldījumus energoefektivitātes pakalpojumos un vairogt uzticēšanos pakalpojumu sniedzējiem.

Pagaidām Latvijā energoefektivitātes pakalpojumu līgums izmantots tikai privātā sektorā, galvenokārt daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas un apgaismojuma energoefektivitātes projektos. Attiecībā uz valsts un pašvaldību sektoru Latvijā, tad pagaidām energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēji un klientiem nav piemēru šādu projektu realizācijai – trūkst ESKO līguma paraugu un iepirkuma dokumentācijas piemēru. Valsts sektorā lēmumu pieņēmēji baidās no iespējamā vērtēšanas procesa sarežģītības vai apgalvo, ka process ir pretrunā Publiskā iepirkuma likuma prasībām. Tāpēc šīs rokasgrāmatas mērķis ir apkopot pieejamos piemērus citās ES valstīs.

Patlaban ES publiskā iepirkuma tiesību aktiem atbilstoši ES dalībvalstu tiesību akti ļauj piedāvājumu izvērtēšanā izvēlēties vienu no diviem risinājumiem: zemāko cenu (ieguldījumu izmaksas) vai saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (projekta dzīves cikla izmaksu princips). Tomēr lielākajā daļā iepirkumu vēl ar vien tiek vērtēta pēc zemākās cenas principa, kas bieži vien nav klienta interesēs.

ESKO iepirkuma procesā ir jānosaka energoefektivitātes pakalpojumu kvalitātes kritēriji, tādējādi aizstājot zemākās cenas principu ar zemākajām izmaksām visā projekta dzīves cikla laikā.

Iepirkuma rokasgrāmata interpretējama saistībā ar dokumentu “Guidelines of European Technical Quality Criteria” [Eiropas tehnisko kvalitātes vadības kritēriju vadlīnijas], ko izstrādājusi projekta *QualitEE* ekspertu grupa (Leutgöb et al., 2019. gads).

2 ENERGOEFEKTIVĀTES PAKALPOJUMU PUBLISKĀ IEPIRKUMA TIESISKAIS REGULĒJUMS

2.1 ES tiesiskais regulējums

Energoefektivitātes direktīvā (EED)¹ ir noteikta prasība **valsts sektoram**, rīkojot publisko iepirkumu, iepirkt ražojumus, pakalpojumus un ēkas ar augstu energoefektivitātes līmeni. EED 6. pantā teikts, ka centrālajām valdībām jāiepērk pakalpojumi ar augstu energoefektivitātes līmeni, ciktāl tas atbilst rentabilitātei, ekonomiskajai īstenojamībai, lielākai ilgtspējai, tehniskajai piemērotībai, kā arī pietiekamai konkurencei.

Publiskajām organizācijām energoefektivitātes pakalpojumu sniedzējs jāizvēlas, ņemot vērā ES publiskā iepirkuma likumam atbilstošos valsts tiesību aktos izvirzītās iepirkuma prasības. Publiskā iepirkuma Eiropas tiesiskā regulējuma pamatā ir:

- ✔ **Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) ietvertie principi**, piemēram, vienlīdzīga attieksme, nediskriminācija, savstarpēja atzīšana, samērīgums un pārredzamība;
- ✔ trīs publiskā iepirkuma direktīvas:
  - Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra **Direktīva 2014/24/ES par publisko iepirkumu** un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (Dokuments attiecas uz EEZ);
  - Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra **Direktīva 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs**, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (Dokuments attiecas uz EEZ);
  - Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra **Direktīva 2014/23/ES par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu** (Dokuments attiecas uz EEZ);
- ✔ divas Komisijas deleģētās regulas:
  - Komisijas 2015. gada 24. novembra Deleģētā regula (ES) 2015/2170, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/24/ES par tās piemērošanas robežvērtībām līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās (Dokuments attiecas uz EEZ);
  - Komisijas 2017. gada 18. decembra Deleģētā regula (ES) 2017/2365, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/24/ES groza attiecībā uz piemērošanas robežvērtībām līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās (Dokuments attiecas uz EEZ).

---

¹ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES 2012. gada 25. oktobra DIREKTĪVA 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK; EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES 2018. gada 11. decembra DIREKTĪVA (ES) 2018/2002, ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti; EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES 2018. gada 11. decembra DIREKTĪVA (ES) 2018/2002, ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti.

2.2 Iepirkuma procedūras izvēle energopakalpojumu iepirkšanai

Publiskās organizācijas izvēlas energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju, ņemot vērā ES publiskā iepirkuma direktīvām atbilstošos valsts tiesību aktos izvirzītās iepirkuma prasības. Energopakalpojumu iepirkuma tiesiskā regulējuma pamatu nosaka Direktīva 2014/24/ES par publisko iepirkumu un Direktīva 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs. Dalībvalstu pienākums bija līdz 2016. gada aprīlim transponēt minētās direktīvas valstu tiesību aktos. Tāpēc, gatavojot konkrētu projektu, ir būtiski pievērst uzmanību spēkā esošajiem valsts publiskā iepirkuma noteikumiem.

Kā norādīts Direktīvā 2014/24/ES par publisko iepirkumu, dalībvalstis būtībā nodrošina, ka līgumslēdzēji var piemērot **atklātu vai slēgtu konkursu, konkursa procedūru ar sarunām, konkursa dialogu vai inovācijas partnerības**. Kā norādīts Direktīvā 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, dalībvalstis nodrošina, ka līgumslēdzēji var piemērot tās pašas procedūras, kas norādītas Direktīvā 2014/24/ES, tomēr šajā direktīvā konkursa procedūras ar sarunām vietā paredzēta **sarunu procedūra ar iepirkuma iepriekšēju izsludināšanu**.

Tomēr, ņemot vērā vairākos attīstītos tirgos gūto pieredzi, **EPC iepirkumu** ieteicams īstenot, piemērojot procedūru, kas ļauj īstenot **sarunas vai dialogu starp līgumslēdzēju un pretendentiem**. Tas ir atļauts divās procedūrās, kas definētas Direktīvā 2014/25/ES: **konkursa procedūrā ar sarunām un konkursa dialogā**. Parasti EPC projektiem raksturīgs tas, ka var nākt klajā ar dažādiem tehniskajiem risinājumiem noteikto prasību izpildei (atļauts konkursa procedūrā ar sarunām) vai ierosināt visa projekta atrisināšanai dažādas tādas pieejas, kuras līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas brīdī līgumslēdzējai iestādei nemaz nebija zināmas (atļauts konkursa dialogā).

Sarežģītu projektu sagatavošanai energoefektivitātes pakalpojumu jomā (energoefektivitātes pakalpojumu projekti), jo īpaši EPC projektu sagatavošanai, efektīvs risinājums ir konkursa procedūra ar sarunām. Īstenojot konkursa procedūru ar sarunām, ir iespējams zināms rīcības elastīgums un vienlaikus tiek izvirzītas mazāk organizatoriskas prasības nekā konkursa dialogā. Lai gan konkursa dialogu var piemērot EPC un ESC projektiem, tajā pretēji konkursa procedūrai ar sarunām ir tomēr jāparedz augstākas organizatoriskās prasības un lielākas pārvaldības izmaksas gan klientam, gan pakalpojuma sniedzējam. Tas īpaši noder lielākos projektos, sevišķi attiecībā uz ESC. Vēl viens konkursa dialoga trūkums ir procesa zemā standartizācija salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām, it īpaši salīdzinot piedāvājumus, un tāpēc pastāv vairāk iespēju kļūdīties procesā, turklāt ir lielāka iespējamība sākt juridisku strīdu.

Neatkarīgi no tā, vai piemēro konkursa procedūru ar sarunām vai konkursa dialogu, ieteicams izmantot projektu koordinātoru pakalpojumus, kā aprakstīts 3. nodaļā.

2.2.1 Konkursa procedūra ar sarunām

Šāda iepirkuma procedūra ļauj izvēlēties *ESKO* tā, lai varētu pārbaudīt piedāvātos tehniskos risinājumus un sarunu procesā uzlabot visas neatbilstības un detaļas, turklāt tā paredz, ka izvēlētie minimālie tehniskie nosacījumi nemainās iepirkuma procedūras gaitā.

Atšķirībā no standarta procedūrām konkursa procedūrā ar sarunām līgumslēdzējas iestādes var vest sarunas ar dalībniekiem par to sākotnējiem konkursa piedāvājumiem nolūkā tādējādi uzlabot tos atbilstoši prasībām un par labu līgumslēdzējai iestādei. Konkursa procedūra ar sarunām (atšķirībā no konkursa dialoga) ir balstīta uz to, ka visi pakalpojuma sniedzēji **iesniedz piedāvājumu, pamatojoties uz vienotiem iepirkuma nosacījumiem (vienam un tam pašam risinājumam).**

2.2.2 Konkursa dialogs

Līdzīgi kā konkursa procedūrā ar sarunām, tā arī konkursa dialogā iepirkuma procedūras laikā ir iespēja vest sarunas ar dalībniekiem uz tādiem pašiem nosacījumiem un daļēji līdzīgā veidā kā konkursa procedūrā ar sarunām. Atšķirība ir tāda, ka pēc kvalifikācijas posma notiek atsevišķs konkursa dialogs – sarunas starp līgumslēdzēju un dalībniekiem, lai rastu vienu vai vairākus līgumslēdzēja vajadzībām atbilstošus risinājumus. Pēc sarunu pabeigšanas līgumslēdzējs uzaicina dalībniekus, kuru risinājumi tika izvēlēti, iesniegt galīgos piedāvājumus, kurus pēc tam salīdzina (novērtē) saskaņā ar iepriekš noteiktiem vērtēšanas kritērijiem. Tāpēc, salīdzinot ar konkursa procedūru ar sarunām, katrs dalībnieks iesniedz piedāvājumu par savu risinājumu², kurā ietverti visi projekta izpildei nepieciešamie un vajadzīgie elementi. Pretēji konkursa procedūrai ar sarunām konkursa dialoga procedūra pat pēc piedāvājumu iesniegšanas ļauj veikt zināmas pārrunas ar izvēlēto energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju.

2.2.3 Konkursa dialoga un konkursa procedūras ar sarunām salīdzinājums

Konkursa procedūrā ar sarunām pārrunas lielā mērā ved par procedūras dalībnieku piedāvātajiem gatavajiem risinājumiem, kuriem jābūt pēc iespējas pielāgotiem līgumslēdzēja prasībām. Savukārt konkursa dialogā pirms piedāvājumu iesniegšanas vispirms tiek atrasti un definēti piemērotie risinājumi.

Konkursa procedūru ar sarunām līgumslēdzējs izvēlēsies tad, ja tam jau ir skaidrs priekšstats par to, kā tiks pieņemts lēmums par publisko līgumu, un tas spēj definēt piedāvājuma nosacījumus tādā mērā, lai izraudzītie dalībnieki varētu iesniegt informatīvos piedāvājumus.

---

² Direktīva 2014/24/ES neizslēdz iespēju īstenot pieeju, saskaņā ar kuru līgumslēdzējs izstrādā kopīgas specifikācijas vai atļauj iesniegt (kā variantus) pārējo dalībnieku piedāvājumus, pamatojoties uz konkursa dialogu. Tomēr praksē, īstenojot šo pieeju, nākas saskarties ar problēmu saistībā ar pārējo dalībnieku piedāvājumu atklāšanu, jo tie ietver zinātību, ko dalībnieki, protams, nevēlas izpaust. Tāpēc praksē šāda pieeja nav izrādījusi īsti efektīva. Kā norādīts Direktīvas 2014/25/ES 48. pantā par konkursa dialogu “Saskaņā ar 39. pantu līgumslēdzēji **pārējiem dalībniekiem neatklāj piedāvātos risinājumus vai kādu citu konfidenciālu informāciju, ko tiem paziņojis kandidāts vai pretendents, kas piedalās dialogā, ja šis kandidāts vai pretendents tam nav devis savu piekrišanu.** Šāda piekrišana nav vispārējs atbrīvojums, bet to sniedz par konkrēto informāciju, ko dara zināmu.”

Ja līgumslēdzējs var definēt tikai savas vajadzības un prasības (t. i., vajadzīgās izpildes rezultātu), bet ne risinājuma veidu, tas var izvēlēties rīkot konkursa dialogu. Konkursa dialogs ir laikietilpīgāks un administratīvi sarežģītāks process nekā konkursa procedūra ar sarunām.

Gatavojot *EPC* projektu, konkursa procedūra ar sarunām nodrošina elastības un organizatorisko grūtību atbilstošu apvienojumu. No vienas puses, konkursa procedūra ar sarunām dod līgumslēdzējam pietiekamu rīcības brīvību mainīt un uzlabot dalībnieku informatīvos piedāvājumus; no otras puses, tā dalībniekiem nodrošina zināmu paredzamību un noteiktību, jo tajā norāda obligātos tehniskos nosacījumus un vērtēšanas kritērijus.

Konkursa dialogu var piemērot *EPC* projektiem, tomēr tas ir labāk piemērots *ESC* projektiem.

2.2.4 Atklāts konkurss

Atklātu konkursu galvenokārt rīko, ja konkursā var piedalīties tikai daži kandidāti. Piedāvājumu drīkst iesniegt jebkurš ekonomikas dalībnieks, kurš ir ieinteresēts noslēgt līgumu, un visi pretendenti ir jāņem vērā bez jebkādas iepriekšējas atlases. Atlasi un novērtēšanu veic pēc piedāvājumu iesniegšanas.

Tā kā konkurss ir atvērts visiem ieinteresētajiem kandidātiem, tostarp arī no citām valstīm, atklātā procedūra veicina konkurenci, tādējādi līgumslēdzējam iestādēm kopumā nodrošinot lielāku izmaksu lietderību.

Tomēr, kā liecina [Eiropas Komisijas pētījums](#) (Regio ĢD, 2016. gads), atklāta procedūra nav piemērota visu veidu līgumiem, jo var radīt lielāku administratīvo slogu, turklāt tiesības slēgt sarežģītus vai īpaši specializētus līgumus var labāk piešķirt, īstenojot ierobežojošāku procesu. Šādi specializēti līgumi attiecas arī uz *EPC* projektiem un lielāko daļu *ESC* projektu.

Līgumslēdzējas iestādes var īstenot atklātu procedūru *EPC* projektiem, ja sarežģītāku procedūru dēļ dalībnieku ieinteresētība nav pietiekama. Tas attiecas uz dažiem jauniem tirgiem, kuros daudzas līgumslēdzējas iestādes nevēlas piemērot sarežģītākas konkursa procedūras ar sarunām vai konkursa dialoga procedūras, piemēram, Grieķijā un Slovākijā (skatīt 7.7. sadaļu). Tomēr jaunajos tirgos uzskata, ka atklāta procedūra ir pirmais solis uz tirgus attīstību un pirmo projektu īstenošanu. Paredzams, ka, attīstoties tirgum, konkursa procedūras ar sarunām tiks īstenotas biežāk, jo tās var sniegt labākus, sarežģītākus risinājumus un ietvert kvalitatīvākus projekta aspektus. Piemēram, Čehijas Republikā pirmajā *EPC* tirgus attīstības desmitgadē tika izmantotas atklātas procedūras, bet tagad izmanto tikai konkursa procedūras ar sarunām.

Ir zināmi piemēri atklātu procedūru izmantošanai attīstītajos tirgos, piemēram, Apvienotajā Karalistē, kur atklātā procedūrā *EPC* pakalpojumu sniedzējus nozīmē satvarā, kurā īsteno standarta projektu izstrādes procesu un izmanto līguma veidni. Pēc tam atsevišķiem projektiem veic slēgtu "mini konkursu" (pieejams tikai nozīmētiem, satvarā iekļautiem *EPC* pakalpojumu sniedzējiem), un sarunas par risinājumiem notiek ieguldījumu līmeņa revīzijas procesā (skatīt 7.5. sadaļu).

3 PROJEKTA VADĪTĀJA LOMA

Īstenojot *EPC* vai *ESC* projektu, klientiem ir ieteicams izmantot projekta vadītāja pakalpojumus. Lielākā daļa jautājumu ir jārisina personai ar speciālām zināšanām, kuras var nodrošināt projekta vadītājs, proti:

- ✔ vispusīgām zināšanām tehniskajos, ekonomikas, finanšu un juridiskajos jautājumos.
- ✔ Liela daļa iepirkuma jautājumu ir saistīti ar pieredzi enerģētikas jomā. *EPC* gadījumā tas attiecas uz aptuveni divām trešdaļām jautājumu.

Valsts iestādēm un pašvaldībām nereti trūkst kapacitātes un zināšanu *EPC* jomā, jo ja arī šādi projekti tiek īstenoti, tad ļoti reti. Projektu vadītāja pakalpojumi būtu jāsniedz saskaņā ar [Eiropas rīcības kodeksu EPC jomā](#).

Projektu vadītājs var palīdzēt klientam projekta izstrādes posmā, tostarp attiecībā uz iepriekšēju tehnisko un ekonomisko analīzi, lēmuma “veikt vai pirkt” pieņemšanu, vispiemērotākā līguma izvēli (*EPC*, *ESC*, *IEC*, uzstādīšana, uzturēšana utt.), kā arī projekta strukturēšanas, finanšu un uzņēmējdarbības modeli.

Pēc tam koordinatori parasti palīdz klientam rīkot iepirkuma procedūru, ja to paredz tiesību akti vai ja klients vēlas saņemt šādu palīdzību. Tādā gadījumā projekta koordinators palīdz turpmāk minētajos jautājumos:

- ✔ iepirkuma procedūras izvēle;
- ✔ konkursa dokumentācijas izstrāde, tostarp kritēriju definēšana energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēja izvēlei;
- ✔ *EPC* līguma piedāvājuma pielāgošana klienta iekārtām un aprīkojumam;
- ✔ priekšlikums par projekta finansēšanas iespējām;
- ✔ pakalpojuma sniedzēja piedāvāto enerģijas ietaupījumu sasniegšanas reālā potenciāla aprēķināšana un pārbaude;
- ✔ atbalsts sarunās par attiecīgiem izpildes nosacījumiem;
- ✔ atbalsts, izvēloties saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.

Iepirkuma procedūras laikā sniegto atbalstu var turpināt īstenošanas posmā, nodrošinot pārstāvību un projektu vadību dažos vai visos posmos, kā arī uzraugot ziņošanu par sasniegtajiem ietaupījumiem un to pārbaudi.

4 ATLASĒS KRITĒRIJU IZMANTOŠANA EPC UN ESC IEPIRKUMOS

Piedāvājumu vērtēšanas mērķis ir noteikt, kurš no piedāvājumiem, kas atbilst obligātajiem tehniskajiem un piemērotības kritērijiem, nodrošina **saimnieciski visizdevīgāko** risinājumu, pamatojoties uz publicētiem piešķiršanas kritērijiem. Tālāk 4.4. sadaļā skaidrots, ka saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (*MEAT*) var izvēlēties, īstenojot dažādas pieejas, nevis balstoties tikai uz cenu salīdzinājumu.

4.1 Dažādos iepirkuma posmos piemērotie kritēriji

Līgumslēdzējām iestādēm iepirkuma procedūras dokumentos ir jādefinē kritēriji saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēlei. Kritērijiem jābūt publiski pieejamiem skaidrā un pārredzamā veidā. Veiksmīgā piedāvājuma izvēlei tiek piemēroti trīs veidu kritēriji:

- ✔ **Izslēgšanas iemesls** ir apstākļi, kuru dēļ pretendents būtu jāizslēdz no iepirkuma procedūras;
- ✔ **Atlases kritēriji**, pēc kuriem nosaka pretendentu piemērotību līguma izpildei;
- ✔ **Tehniskās specifikācijas** attiecas uz konkrētā iepirkamā darba, piegādes vai pakalpojuma raksturlielumiem, nevis ekonomikas dalībnieka vispārējo jaudu vai kvalitāti;
- ✔ **Piešķiršanas kritēriji** nosaka, kurš kandidāts ir izstrādājis saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu un kuram tādēļ būtu jāpiešķir tiesības slēgt līgumu.

Atlases kritēriji, tehniskās specifikācijas, piešķiršanas kritēriji un līguma izpildes noteikumi ir jāsaista ar līguma priekšmetu. Tomēr katram atsevišķajam piešķiršanas kritērijam nav jānodrošina līgumslēdzējai iestādei saimnieciskais izdevīgums.

4.2 Izslēgšanas iemesli un atlases kritēriji

Vispirms līgumslēdzēja iestāde noskaidro, vai ir pamats liegt ekonomikas dalībniekam dalību konkursa procedūrā un vai nav noteikta kāda atkāpe. Pēc tam līgumslēdzēja iestāde izvērtē, vai neizslēgtie ekonomikas dalībnieki ir izpildījuši attiecīgās prasības, lai tos izvēlētos kā pretendentes. Tad izvēlētos ekonomikas dalībniekus aicina iesniegt piedāvājumus, vest sarunas vai piedalīties dialogā.

Ja attiecībā uz kandidātu konstatē izslēgšanas apstākļus vai tas neatbilst atlases kritērijiem, piedāvājums uzskatāms par nepiemērotu, un pārējo piedāvājuma daļas nevērtē.

ES publiskā iepirkuma direktīvu noteikumi ļauj līgumslēdzējām iestādēm noraidīt pretendentes, kuri saistībā ar iepriekšēju publiskā iepirkuma līgumu ir uzrādījuši neapmierinošu darbību vai būtiskus trūkumus.

Atlases mērķis ir noteikt līguma izpildei kvalificētus ekonomikas dalībniekus. Atlases kritēriju mērķis ir noteikt kandidātus vai pretendentes, kuri spēj izpildīt līgumu un nodrošināt tā paredzamos rezultātus.

Lai ekonomikas dalībnieku izraudzītos, tam jāpierāda sava spēja izpildīt līgumu, apliecinot:

- savu piemērotību profesionālās darbības veikšanai;
- savas ekonomiskās un finansiālās iespējas; un
- savas tehniskās un profesionālās spējas.

Plašāku informāciju par energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju atlasē kritērijiem skatīt [“A Guide for Contracting Authorities and ESKOs”](#) [Norādījumi līgumslēdzējām iestādēm un ESKO] (Bleyl Androschin et al., 2011. gads).

4.3 Tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritēriji

Pēc to kandidātu atlasē, attiecībā uz kuriem konstatē izslēgšanas iemeslus vai kuri atbilst atlasē kritērijiem, līgumslēdzējām iestādēm ir jāizvēlas labākais piedāvājums, ņemot vērā tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritērijus. Lai gan atbilstību tehniskajām specifikācijām vērtē kategorijā “atbilst/neatbilst”, atbilstību piešķiršanas kritērijiem vērtē ar atzīmi, augstāku atzīmi piešķirot piedāvājumiem, kuri nodrošina lielāku efektivitāti.

Novērtējot, vai konkrētas kvalitātes īpašības būtu jāizsaka kā obligāta prasība (tehniskajās specifikācijās) vai kā vēlama prasība (piešķiršanas kritērijos), jāņem vērā vairāki apsvērumi. Iekļaujot kvalitātes īpašības piešķiršanas kritērijos, tās varēs samērot ar citiem faktoriem, tostarp izmaksām.

Tāpat var būt pamatoti minimālo efektivitātes līmeni noteikt tehniskajās specifikācijās un pēc tam piešķiršanas posmā piešķirt papildu punktus par vēl lielāku efektivitāti. Kvalitātes īpašībām ir noteikta minimālā prasība. Turklāt piedāvājumiem, kuri pārsniedz prasību minimumu, vērtēšanas procesā tiek piešķirts punktu skaits (skat. [“Zaļais iepirkums! Rokasgrāmata par zaļo publisko iepirkumu, ko publicējusi Eiropas Savienība”](#), 3. izdevums, 2016. gads).

4.4 Piešķiršanas kritēriju novērtēšana

Piedāvājumi būtu jāvērtē vērtēšanas komitejai, kuras uzdevums ir sniegt līgumslēdzējai iestādei ieteikumus par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Novērtēšana jāveic taisnīgi un pārredzami, ņemot vērā iepirkuma procedūras dokumentos publicētos kritērijus un norādītos svērumus. Ja iepirkuma procedūras dokumentos tika norādīta izvērstāka novērtēšanas metode, izmanto to. Pamatojoties uz vērtēšanas komitejas ieteikumu, līgumslēdzējām iestādēm būtu jāuzsāk nepieciešamā iekšējā procedūra, lai pieņemtu oficiālu lēmumu par tiesību piešķiršanu. Tad tām jāinformē pretendenti un publiski jāpaziņo par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu (skat. 2018. gada [norādījumus publiskā iepirkuma speciālistiem](#)).

Saskaņā ar 2014. gada iepirkuma direktīvām līgumslēdzējām iestādēm visas tiesības slēgt līgumus ir jāpiešķir, ņemot vērā saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (*MEAT*). Attiecībā uz šo kritēriju var ņemt vērā trīs aspektus, kas visi ietver saimnieciskuma elementu:

- tikai cenu;
- tikai izmaksas, īstenojot izmaksu lietderības pieeju, piemēram, aprites cikla izmaksas;
- labāko cenas un kvalitātes attiecību.

Iepirkuma procedūras dokumentu sagatavošanas laikā līgumslēdzēja iestāde būs pieņēmusi lēmumu par izmantojamo **novērtēšanas metodi**. Izvēlētā metode ir skaidri jānorāda iepirkuma procedūras dokumentos atbilstoši piešķiršanas kritēriju veidam.

4.4.1 Labākā cenas un kvalitātes attiecība

Gan attiecībā uz *EPC*, gan attiecībā uz *ESC* projektiem novērtēšanas metodē ieteicams pielietot **MEAT kritērijus**, kuru pamatā ir labākā cenas un kvalitātes attiecība. *MEAT* kritēriju pamatā jābūt izmaksām, un tie var ietvert arī citus aspektus “labākās cenas un kvalitātes attiecības” ietvaros (piedāvājuma kvalitāte, organizācija, personāla kvalifikācija un pieredze, izpildes nosacījumi).

Pievēršoties aspektam “labākā cenas un kvalitātes attiecība”, piešķiršanas kritērijus parasti vērtē, izmantojot sistēmu, kurā dažādajiem kritērijiem piešķir svērumus. Sīki izstrādāti **piešķiršanas kritēriji un to svērumi** būtu jānorāda līgumu paziņojumā vai iepirkuma procedūras dokumentos, izmantojot novērtējuma matricu vai skaidru vērtēšanas metodoloģiju. Katra kritērija relatīvais svēruma ir jānorāda procentos vai skaitļos.

Vērtēšanas laikā vērtēšanas komitejai īpaša uzmanība jāpievērš šādiem jautājumiem:

- publicētajos piešķiršanas kritērijos vienmēr jānorāda cenas kritērijs;
- piešķiršanas kritēriji un to svērumi, tostarp apakškritēriji, kā arī vērtēšanas metodika, kuru novērtēšanas procesā nedrīkst mainīt.

4.4.2 Piedāvājumu sarindošanas formula

Kad piešķiršanas kritēriji ir novērtēti un punkti ir piešķirti, jāizmanto **īpaša formula, lai sarindotu piedāvājumus un noteiktu, kuram piedāvājumam konkursā būtu jāuzvar**. Lai aprēķinātu, kurš piedāvājums garantē **labāko cenas un kvalitātes attiecību**, līgumslēdzējām iestādēm jāņem vērā kvalitātes rādītājs un cena, ko izsaka kā indeksu. Izmantotā metode jānorāda iepirkuma procedūras dokumentos, un procedūras laikā to nedrīkst mainīt.

ES tiesību aktos nav noteikts konkrēts veids labākās cenas un kvalitātes attiecības noteikšanai. Vērtējot *EPC/ESC* piedāvājumus, ieteicams pielietot parasti izmantoto formulu, lai aprēķinātu katra pretendenta rezultātu, kā norādīts tālāk. Ar šo formulu iegūst gala atzīmi 100 punktu skalā. Tiesības slēgt līgumu piešķir piedāvājumam ar augstāko rezultātu.

$$Score_x = \frac{\frac{1}{P_x}}{\sum_{i=1}^n \frac{1}{P_i}} * w_P + \frac{C_{1x}}{\sum_{i=1}^n C_{1i}} * w_1 + \frac{C_{2x}}{\sum_{i=1}^n C_{2i}} * w_2 + \dots + \frac{C_{mx}}{\sum_{i=1}^n C_{mi}} * w_m$$

kur:

- ✔ x ir indekss, kas identificē konkrēto piedāvājumu;
- ✔ n ir piedāvājumu kopējais skaits;
- ✔ P_x ir piedāvājuma x cena;
- ✔ $C_1, C_2 \dots C_m$ ir kvalitātes piešķiršanas kritēriju vērtības, kas numurētas no 1 līdz m ;
- ✔ w_P ir procentuāli izteikts svērums cenu kritērijiem;
- ✔ $w_1, w_2 \dots w_m$ ir procentuāli izteikti svērumi kvalitātes piešķiršanas kritērijiem;
- ✔ $w_P + \sum_{i=1}^m w_i = 100\%$.

4.5 Eiropas tehniskie kvalitātes vadības kritēriji

Iepirkuma rokasgrāmatā ir sniegti norādījumi par to, kā piemērot Eiropas tehnisko kvalitātes vadības kritēriju vadlīnijas (Leutgöb et al., 2018. gads), vērtējot *EPC* un *ESC* piedāvājumus. Šā dokumenta 5. un 6. nodaļā aprakstīts, kā dokumentā minētos tehniskos kvalitātes vadības kritērijus var izmantot kā tehniskās specifikācijas vai piešķiršanas kritērijus *EPC* un *ESC* iepirkumam un kā tie novērtējami.

Projekta *QualitEE* grupas publicētās Eiropas tehnisko kvalitātes vadības kritēriju vadlīnijas **ietver deviņus tehniskās kvalitātes kritērijus:**

- **QC1** ATBILSTĪGA ANALĪZE
- **QC2** ENERGOEFEKTIVĪTĀTES UZLABOŠANAS TEHNISKO PASĀKUMU ĪSTENOŠANAS KVALITĀTE
- **QC3** IETAUPĪJUMU GARANTĪJA
- **QC4** ENERĢIJAS IETAUPĪJUMU PĀRBAUDE
- **QC5** VĒRTĪBAS SAGLABĀŠANA UN UZTURĒŠANA
- **QC6** KOMUNIKĀCIJA STARP ENERGOEFEKTIVĪTĀTES PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU UN KLIENTU
- **QC7** LIETOTĀJA KOMFORTA PRASĪBU IEVĒROŠANA
- **QC8** INFORMĀCIJA LIETOTĀJIEM UN TO MOTIVĀCIJA
- **QC9** SAPROTAMI LĪGUMA NOTEIKUMI ĪPAŠU NORMATĪVO PRASĪBU IZVIRZĪŠANAI LĪGUMOS

Tālāk tabulā parādīts, kādā veidā Eiropas tehniskos kvalitātes vadības kritērijus iepirkuma posmā izmanto kā tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritērijus.

1. tabula. Tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritēriji

Veids	Saīsinājums	Apraksts
Tehniskās specifikācijas	TS	Tehniskajās specifikācijās norāda ievaddatus piedāvājumos paredzētajiem energoefektivitātes pasākumiem. Dažas specifikācijas var pielāgot sarunu procesā, ja tās nav definētas kā obligātās prasības. Piedāvājumi, kas neatbilst obligātajām prasībām, netiek vērtēti, bet tiek nosūtīti atpakaļ uzlabošanai vai noraidīšanai.
Piešķiršanas kritēriji	AWC	Atbilstību piešķiršanas kritērijiem vērtē iepirkuma posmā, un katram piedāvājumam piešķir atzīmi, kas atspoguļo kritēriju izpildes pakāpi. Piedāvājumus var sarindot pēc to atbilstības noteiktajiem kritērijiem.
Nepiemēro	NA	Iepirkumā kritērijus nepiemēro. Lielākajā daļā gadījumu šos kritērijus var novērtēt tikai pēc iepirkuma.

5 EPC PIEDĀVĀJUMU IZVĒRTĒŠANA KONKURSA PROCEDŪRAS AR SARUNĀM

5.1 Izvērtēšana dažādos EPC iepirkuma posmos

EPC piedāvājumu vērtēšana konkursa procedūrā ar sarunām tiek veikta dažādos tās posmos:

1. Sākotnējo piedāvājumu izvērtēšana

- ✓ Ņemot vērā sākotnēji izvērtētos piedāvājumus, izvēlas turpmākām sarunām atbilstīgus kandidātus.

2. Sarunas ar pretendentiem

- ✓ Pēc sākotnējo piedāvājumu iesniegšanas seko vairākas sarunu kārtas ar pretendentiem. To laikā ir iespējams korigēt piedāvājumus atbilstoši klienta papildu prasībām.
- ✓ Tiek rīkota vismaz viena sarunu kārtā, bet parasti ir vairākas sarunu kārtas, kurās vērtē atbilstību kritērijiem (parasti ir trīs kārtas).
- ✓ Katrā kārtā līgumslēdzēja puse lūdz veikt uzlabojumus piedāvājumā, turklāt var pieprasīt jaunu papildu informāciju par piedāvājumos aprakstītajiem risinājumiem – **tos izvērtē nākamajā kārtā.**
- ✓ Uzaicinājums iesniegt galīgos piedāvājumus.

3. Galīgo piedāvājumu izvērtēšana un uzvarējušā pretendenta paziņošana

Piedāvājumus vienmēr sarindo atbilstoši piešķirtajam punktu skaitam.

5.2 Tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritēriji EPC vajadzībām

Specifikācijas un piešķiršanas kritēriji, kurus izmanto piedāvājumu izvērtēšanā, ir jānorāda konkursa dokumentācijā (TD), papildus norādot piešķiršanas kritērijiem piešķirto nozīmību.

Lai garantētu kvalitatīvu EPC projektu īstenošanu, daudzām tehniskajām specifikācijām ir jānosaka obligātas prasības statuss. Šādas specifikācijas var formulēt atbilstoši Eiropas tehniskajiem kvalitātes vadības kritērijiem, kā aprakstīts tālāk 5.4. sadaļā.

5.3 Piešķiršanas kritēriju novērtēšana

Ir dažādi veidi, kā novērtēt piešķiršanas kritērijus, un konkrētā izvēlētā metode var mainīt uzvarējušā pretendenta atlasī.

Ja EPC līgumā ir noteikts, ka klients par tehnoloģiju iekārtu maksā iegādes cenu (ieskaitot projektēšanu un uzstādīšanu, dažkārt arī energoefektivitātes pakalpojumus un M&V (mērījumu un

verifikācijas) izmaksas, parasti būtu jāaprēķina cenas tīrā pašreizējā vērtība (*NPV*) un garantētie ietaupījumi visā līguma darbības laikā, kā arī jāizvēlas piedāvājums ar zemākajām izmaksām visā aprites ciklā. Tomēr, piemēram, Čehijas Republikā gūtā pieredze liecina, ka šāda pieeja var nostādīt neizdevīgā situācijā tos pretendētus, kuri ierosina pasākumus, ar kuriem nodrošina lielākus enerģijas ietaupījumus, bet vienlaikus paredz lielākus ieguldījumus, savukārt piedāvājumi, kuros neparedz dažu uzstādīto tehnoloģiju modernizāciju (piemēram, novecojis apkures katls) un kuros galveno uzmanību pievērš tikai ieguldījumiem ar zemākām izmaksām (visizdevīgāko pakalpojumu izvēle), gūst labākus rezultātus *NPV* novērtējumā.

Tāpēc sāka pielietot otru metodi, kur *NPV* aprēķina par laika posmu, kas pārsniedz līguma darbības laiku. Taču tas mudināja uzņēmumus solīt krietni lielākus ietaupījumus, kas sasniedzami pēc līguma darbības beigām. Ja minētie ietaupījumi pēc līguma darbības beigām netika sasniegti, uzņēmumiem nepiemēroja nekādas sankcijas.

Tagad Čehijas Republikā izvēlas vēl trešo metodi, kur gan ieguldījumiem, gan ietaupījumiem piešķir individuālus svērumus, bet ietaupījumu svērumi vienmēr ir augstāki. Vienlaikus līgumos ir noteikta prasība līdz līguma termiņa beigām atmaksāt visu ieguldījuma summu. Līguma darbības termiņš ir norādīts konkursa dokumentācijā.

5.3.1 Vērtēšanas metode ar ieguldījumu un garantēto ietaupījumu individuālu svērumu

Piešķiršanas kritēriji

Piemēram, Čehijas Republikā gūtā pieredze liecina, ka šī pieeja ir īpaši efektīva, ja ieguldījumu cenu un garantētos ietaupījumus piedāvājumu izvērtēšanā vērtē atsevišķi un īpašu uzmanību pievērš garantēto ietaupījumu svērumam.

Nosakot svērumu, jānodrošina, ka:

- visiem izmantojamajiem piešķiršanas kritērijiem ir noteikts svērumi; un
- visu svērumu kopsumma ir 100 %.

Kritēriju svērumiem ir jāatbilst tabulā noteiktajam diapazonam. Konkrētus svērumus nosaka, ņemot vērā klienta vajadzības, kā arī projekta veidu un tvērumu. Salīdzinājumā ar vienkāršiem vai maziem projektiem kompleksi projekti jāvērtē pēc lielāka kvalitatīvo kritēriju skaita.

2. tabula. EPC piešķiršanas kritēriju svērumi – ieguldījumu un garantēto ietaupījumu individuāls svērumi (Čehijas Republikas piemērs)

Piešķiršanas kritērijs	Svēruma diapazons Minimāli – Maksimāli
Cena	30 %–45 %
Līgumā paredzēto garantēto ietaupījumu apjoms	40 %–55 %
Piedāvājuma kvalitāte	10 %–25 %
- tostarp garantēto ietaupījumu sasniegšanas novērtējums	8 %–20 %

Cena

Cena jeb energoefektivitātes projekta kopējās izmaksas ir summa, kas klientam būtu jāmaksā pretendentam par veikto darbu un sniegto pakalpojumu. Tajā jāiekļauj visas izmaksas EPC līguma darbības laikā. Atkarībā no līguma cenā varētu ietvert:

- ✔ tehnisko projektu un tehnoloģisko iekārtu;
- ✔ tehnoloģiskās iekārtas uzstādīšanas, ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas līguma darbības laikā;
- ✔ tehnoloģijas kontroles sistēmu;
- ✔ energovadību, tostarp gada mērījumu un pārbaudes (M&V) ziņojumu;
- ✔ finansēšanas izmaksas (ja tādas ir).

Līgumā ieteicams norādīt nemainīgas summas, lai varētu veikt vienkāršus aprēķinus. Izmantojot piešķiršanas kritērijus, var ņemt vērā inflāciju, it īpaši, ja paredzama augsta inflācija. Ja klients nolēm j ņemt vērā paredzamo inflāciju, konkursa dokumentācijā ir jānorāda tās prognozes, lai visi piedāvājumi tiktu izvērtēti, ņemot vērā vienu paredzamās inflācijas vērtību.

Piedāvājuma cenas svērumu ieteicams noteikt 30–45 % apmērā. Jebkurā gadījumā tam jābūt mazākam par garantēto ietaupījumu svērumu.

Garantētie ietaupījumi

Piedāvājumu izvērtēšanas procesā galvenais vērtējamais piešķiršanas kritērijs ir līgumā noteikto garantēto ietaupījumu apjoms, kas izteikts naudas izteiksmē (EUR vai citā valūtā). Aprēķinot garantēto ietaupījumu apjomu, izmanto cenas, ko klients norādījis konkursa dokumentācijā (elektroenerģija, gāze utt.).

5.3.2 Novērtēšanas metodika, kas ierobežo garantēto enerģijas ietaupījumu ekonomisko novērtējumu

Piešķiršanas kritēriji

Piemēram, Austrijā vai Vācijā bieži īsteno pieeju, kur energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēja atalgojums ir saistīts tikai ar sasniegtajiem ietaupījumiem, t. i., pakalpojuma sniedzēja veiktie ieguldījumi netiek izmaksāti tieši, bet netieši, veicot ar ietaupījumiem saistītu maksājumu. Šajā gadījumā piedāvājumu ekonomiskajā vērtējumā ir jāņem vērā garantēto ietaupījumu apjoms. Jo lielāki ir garantētie ietaupījumi, jo lielāks ir ekonomiskais ieguvums klientam naudas izteiksmē. Tāpēc garantēto ietaupījumu apjoms ir galvenais kritērijs ar dominējošo nozīmi, ko parasti papildina “kvalitatīvu” kritēriju saraksts, piemēram, ierosināto ieguldījumu pasākumu tehniskā kvalitāte, uzstādīšanai piedāvāto produktu kvalitāte, pretendenta piedāvāto lietotāju komforta pasākumu kvalitāte, uzturēšanas koncepcijas kvalitāte un citi. Kvalitatīvo pasākumu sarakstu var pielāgot klienta īpašajām prasībām, bet šo kritēriju kopējā nozīme vienmēr ir ievērojami mazāka nekā garantēto ietaupījumu apjoma nozīme (skat. 3. tabulu tālāk dokumentā).

3. tabula. *EPC* piešķiršanas kritēriju svērums – ekonomiskais novērtējums, kas skar garantētos enerģijas ietaupījumus (Austrijas piemērs).

Piešķiršanas kritērijs	Svēruma diapazons Minimāli – Maksimāli
Līgumā paredzēto garantēto ietaupījumu apjoms	60 %–90 %
Kvalitatīvu kritēriju kopums (piemēram, ieguldījumu pasākumu tehniskā kvalitāte, produktu kvalitāte, lietotāja komforta pasākumi, uzturēšanas koncepcija)	10 %–40 %

5.4 Tehnisko kvalitātes vadības kritēriju pielietošana *EPC* iepirkumā

Tālāk tabulā ir norādīts, kuri tehniskie kvalitātes vadības kritēriji tiek piemēroti dažādos iepirkuma posmos. Turklāt attiecībā uz katru posmu ir norādīts, kurš dalībnieks ir iesaistīts to piemērošanā (F – koordinators; P – pakalpojuma sniedzējs; C – klients). Pēdējā ailē norādīts, vai kritērijus piemēro tehnisko specifikāciju (TS) vai piešķiršanas kritēriju (AWC) kategorijā.

4. tabula. Tehnisko kvalitātes vadības kritēriju pielietošana EPC iepirkumā.

VK	Vērtējuma kritērijs	Izmantojums iepirkumā	Iepirkuma procedūras dokumenti				Novērtēšana	
			1. posms	2. posms	3. posms	4. posms	TS	AWC (svērums)
			līdz aicinājumam iesniegt piedāvājumu	līdz informatīvā piedāvājuma iesniegšanai	līdz galīgā piedāvājuma iesniegšanai	līdz uzvarējušā piedāvājuma paziņošanai		svērums, izteikts %
1-1	Vienošanās par enerģijas analīzes procesu saskaņā ar standartu EN 16247-1	Parasti analīzi veic pirms informatīvo piedāvājumu iesniegšanas un papildina ar papildu informāciju, balstoties uz kandidātu un/vai pretendentu pieprasījumiem.	F/C	F/C	F/C		TS	
1-2	Atbilstoša datu vākšana un analīze	Piedāvājuma dokumentos jāsniedz atbilstoša datu analīze vispārīgiem mērķiem, un to papildina ar papildu informāciju, kas ir atbilstoša kandidātu un/vai pretendentu ierosinātajiem pasākumiem.	F/C	F/C	F/C			
1-3	Ieteicamo energoefektivitātes uzlabošanas (EEI) pasākumu izcelsmes atbilstība	Ierosināto energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu izcelsmes atbilstības novērtējumu veic iesniegto piedāvājumu novērtēšanā, ņemot vērā AWC. Saziņa starp C/F un P vairo ierosināto pasākumu atbilstību.			P, F/C	P		AWC 5–10 %
2-1	Pakalpojumu sniegšana saskaņā ar piemērojamiem standartiem, statūtiem	Pārbauda, vai līgums uzliek par pienākumu EPC pakalpojuma sniedzējam ievērot standartus un tiesību aktos paredzētos nosacījumus, kas piemērojami objektam.	F/C				TS	

	un oficiālajām atļaujām							
2-2	Izpilde pēc grafika	Pārbauda, vai līgumā ir noteikts grafiks vai process, kas nosaka to, kā <i>EPC</i> pakalpojumu sniedzējs apspriedīsies un vienosies ar klientu par grafikiem.	F/C				TS	
2-3	Pakalpojumu nodošana ekspluatācijā un dokumentācija par sniegtajiem pakalpojumiem	Pārbauda, vai līgumā ir noteiktas saistības piemērot attiecīgās pieejas un instrumentus <i>EPC</i> pakalpojumu nodošanai ekspluatācijā.	F/C				TS	
2-4	Lietotāju vai apkalpojošā personāla instruēšana	Pārbauda, vai līgumā ir paredzēts lietotāju instruēšanas plāns.	F/C				TS	
2-5	Uzstādīto iekārtu funkcionalitātes nodrošināšana līguma darbības beigās	Pārbauda, vai līgumā ir noteikumi, ar ko garantē, ka līguma darbības beigās visas uzstādītās iekārtas ir pilnībā ekspluatējamas.	F/C				TS	
3-1	Atkarība no atlīdzības par ietaupījumu garantijas nodrošināšanu	Līgumā noteikts tehnisko specifikāciju sadaļā.	F/C				TS	
3-2	Garantēto ietaupījumu apjoms	Līgumā paredzēto garantēto ietaupījumu apjoms ir galvenais piešķiršanas kritērijs. (Attiecīgā gadījumā līguma tehnisko specifikāciju sadaļā var papildus noteikt ietaupījumu minimālo līmeni)	F/C				(TS)	AWC 40–50 %

3-3	Sasniegtie garantētie ietaupījumi (piemērojams tikai 1. tipa ietaupījumu garantijai)	Izvērtējot iesniegto piedāvājumu atbilstību piešķiršanas kritērijiem, veic <i>ex ante</i> novērtējumu par garantēto ietaupījumu sasniedzamību.				F/C		AWC 5–15 %
3-4	Piemēroti intervāli garantijas solījuma atbilstības pārbaudei	Koordinatori/klienti konkursa dokumentācijā un līgumā nosaka nepieciešamo M&V ziņojumu minimālo intervālu.	F/C					
4-1	Standartizētas metodes piemērošana enerģijas ietaupījuma aprēķināšanai	Pārbauda, vai izmanto vienu no divām standartizētajām metodēm: IPMVP vai ISO 50015:2014, kā noteikts līgumā.	F/C	P	P	P	TS	
4-2	Vispiemērotākās pieejas izvēle enerģijas ietaupījumu pārbaudei	Pamatojums M&V pieeju izvēlei. Pakalpojumu sniedzēja sniegta izvēlētās pieejas priekšrocību un ierobežojumu izklāsts, salīdzinot ar citu iespējamo risinājumu. Vienošanās starp pakalpojumu sniedzēju un koordinatoru (klientu).		P un F/C	P un F/C	P un F/C	(TS)	AWC
4-3	Skaidra bāzes līnijas definīcija (atskaites patēriņš)	Bāzes līnijas noteikšana, pamatojoties uz atsevišķu pamatdatu novērtējumu	F/C				TS	
4-4	Enerģijas ietaupījumu aprēķina korekcijas pamatojuma skaidra definīcija	Skaidri definētas korekcijas metodes noteikšana, tostarp, piemēram: <ul style="list-style-type: none"> ✔ enerģijas patēriņu ietekmējošo faktoru pārredzama novērtēšana, ✔ īpašo korekcijas vienādojumu uzrādīšana. 	F/C				TS	

4-5	Pārredzamība un vienošanās par M&V procesiem un ar tiem saistītajiem pienākumiem	Vienošanās par M&V ieviešanas procedūru (M&V procesi). Pienākumus definē TS sadaļā.		P un F/C	P un F/C	P un F/C	TS	
5-1	Noteiktās sistēmas pieejamības nodrošināšana	Līgumā izvirzīto prasību pārbaudē (piemēram, darbības laika un dīkstāves laika reģistrēšana) noskaidro klienta vajadzības sistēmas darbības laikā.	F/C				TS	
5-2	Ātra problēmu novēršana tehnisko sistēmu darbības traucējumu gadījumā	Pārbauda, vai līgumā ir definēta kļūdas reģistrēšana un vai tā atspoguļo klienta vajadzības un sistēmas specifiku.	F/C				TS	
5-3	Iekārtas funkcionalitāte līguma darbības beigās	Pārbauda, vai līgumā ir noteikumi, ar ko garantē, ka līguma darbības beigās visas jaunuzstādītās iekārtas ir pilnībā ekspluatējamas.	F/C				TS	
5-4	Skaidra pakalpojumu sniedzēja pienākumu noteikšana attiecībā uz tehnisko apkopi un remontu	Līguma noteikumi, kas nosaka pakalpojumu sniedzēja pienākumus attiecībā uz tehnisko apkopi un remontu.	F/C				TS	
6-1	Informācija par kontaktpersonām	Kontaktpersonu noteikšana ar līgumu saistītā dokumentā, kurā sīki aprakstīti attiecīgie uzdevumi.	F/C				TS	
6-2	Vienošanās par datu pieejamību un datu apmaiņu (abos virzienos)	Līguma noteikumi, kas nosaka savstarpēju piekļuvi datiem.	F/C				TS	

6-3	Visu energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēja veikto energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu apzināšana un pastāvīga atjaunināšana	Pārbauda, vai līgumā norādītā energovadība ietver instrumentu, kas piedāvā iespēju skaidri un kodolīgi identificēt pasākumus.	F/C				TS	
6-4	Organizatoriskie pasākumi iekšējā apkalpojošā personāla piesaistei	Tādu organizatorisko pasākumu noteikšana, kas veicina nepārtrauktu informācijas apmaiņu.	F/C				TS	
7-1	Lietotāju prasību noteikšana (tostarp regulāra pārskatīšana)	Kamēr energoefektivitātes pasākumi ietekmē attiecīgos parametrus, pārbauda un reģistrē lietotāju prasības (piemēram, telpas temperatūru, mitrumu utt.).	F/C				TS	
7-2	Regulāra fizisko komforta parametru ievērošanas pārbaude	Īsteno šādas darbības: <ul style="list-style-type: none"> ✔ regulāri novērtē tos ar komfortu saistītos datu punktus, kurus uztver un saglabā ēku automatizācijas sistēmās (vismaz reizi gadā), ✔ veic papildu mērījumus gadījumos, ja tiek ziņots par ievērojamu komforta zudumu, ✔ veic korektīvus pasākumus, lai nodrošinātu lietotāju prasību ievērošanu. 	F/C				TS	
7-3	Lietotāju apmierinātības novērtējums	Līgumā paredz noteikumus par procesu, kurā noskaidro lietotāju apmierinātību.	F/C				(TS)	

8-1	Koncepcijas izstrāde lietotāju motivēšanai	Tādas koncepcijas pieejamība, kas īpaši motivē visas lietotāju grupas	F/C				(TS)	
8-2	Ierosinājumu sistēmas izveide klientiem energoefektivitātes uzlabošanai	Līgumā paredz ierosinājumu sistēmas pieejamību, lai palīdzētu izvērst lietotāju priekšlikumus energoefektivitātē un sekmēt atsauksmju sniegšanas procesa pieejamību lietotājam. Minētā ierosinājumu sistēma var būt regulāras sanāksmes vismaz reizi gadā, kurās apspriež gūtos ietaupījumus un energoefektivitātes uzlabojumus.	F/C				(TS)	
8-3	Uz darbību vērstas informācijas sniegšana par energoefektivitāti	Līgumā paredz tādas informācijas pieejamību, ko sniedz par konkrētiem enerģijas taupīšanas pasākumiem, kurus var īstenot dažādas mērķgrupas.	F/C				(TS)	
9-1	Īpašumtiesību nodošana	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C				TS	
9-2	Enerģijas cenu riska pārvaldība	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C				TS	
9-3	Apdrošināšana	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C				TS	
9-4	Līgumsaistību izbeigšanas noteikumi	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C				TS	
9-5	Juridiskā pēctecība	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C				TS	
9-6	Neierobežotas piekļuves tiesības	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C				TS	

9-7	Dažāda veida finansējuma pieļaujamība (īpašuma nodošana, līzings, atsavināšana)	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C	(P, F/C)	(P, F/C)	(P, F/C)	TS	
9-8	Intelektuālā īpašuma tiesību regulējums	Līguma noteikumi saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem	F/C				TS	

Saīsinājumi:

AWC – piešķiršanas kritēriji

F – koordinators

TD – konkursa dokumentācija

TS – tehniskās specifikācijas

C – klients

P – pakalpojuma sniedzējs

iekavās () – nav obligāti

6 ESC PIEDĀVĀJUMU IZVĒRTĒŠANA KONKURSA PROCEDŪRĀ AR SARUNĀM

Dažās ES valstīs (piemēram, Austrijā) energoapgādes līgums apvienojumā ar energoefektivitātes pakalpojumiem tiek izdalīts kā atsevišķs pakalpojuma veids, kad parasti energoapgādes uzņēmums nodrošina ne tikai enerģijas patēriņa piegādi, bet arī energoefektivitātes pasākumus klienta pusē. Vai, piemēram, nodrošina tehnoloģiju uzstādīšanu ar noteiktiem efektivitātes parametriem.

6.1 Izvērtēšana dažādos iepirkuma posmos ESC konkursa procedūrā ar sarunām

Parasti ESC konkursu īsteno kā **konkursa procedūru ar sarunām**. Šādā gadījumā konkursa procedūru dažādos posmos veic šādi:

1. Sākotnējo piedāvājumu izvērtēšana

- ✔ ESC pakalpojumu sniedzējus, kas ir piemēroti turpmāku sarunu vešanai, izvēlas, pamatojoties uz:
  - piedāvājuma atbilstību konkursa dokumentācijā minētajām specifikācijām;
  - sākotnējo piedāvājumu izvērtēšanas.

2. Sarunas ar pretendentiem

- ✔ Pēc piedāvājumu iesniegšanas seko vairākas sarunu kārtas ar pretendentiem. To laikā ir iespējams koriģēt piedāvājumus atbilstoši klienta papildu prasībām.
- ✔ Tiek rīkota vismaz viena sarunu kārtā, bet parasti ir divas vai trīs sarunu kārtas, kurās vērtē atbilstību kritērijiem.
- ✔ Katrā kārtā izstrādā jaunu piedāvājumu specifikāciju – līgumslēdzējs lūdz jaunu papildu informāciju par piedāvājumos aprakstītajiem risinājumiem – **tos izvērtē nākamajā kārtā**.
- ✔ Uzaicinājums iesniegt galīgos piedāvājumus.

3. Galīgo piedāvājumu izvērtēšana un uzvarējušā pretendenta paziņošana

Izvēloties citu iepirkuma procedūru, process ir attiecīgi jāpielāgo. Tā kā daudzos gadījumos ESC projekti nav tik sarežģīti kā ECP projekti, var īstenot arī viena posma procedūru.

6.2 Tehniskās specifikācijas un piešķiršanas kritēriji ESC vajadzībām

Specifikācijas un piešķiršanas kritēriji, kurus izmanto piedāvājumu izvērtēšanā, ir jānorāda konkursa dokumentācijā, papildus norādot piešķiršanas kritērijiem piešķirto nozīmību.

6.2.1 Tehniskās specifikācijas

Lai nodrošinātu augstu ESC projektu kvalitāti, konkursa dokumentācijā ir skaidri jānosaka, kuras tehniskās specifikācijas ir obligāti jāizpilda katram pretendētājam. Ja pretendents neievēro tehniskās specifikācijas, to var izslēgt no konkursa procedūras. Turklāt konkursa dokumentācijā noteiktās tehniskās specifikācijas ir energoapgādes līguma daļa. Izstrādājot tehniskās specifikācijas, būtu noderīgi ņemt vērā Eiropas tehniskos kvalitātes vadības kritērijus, kā plašāk aprakstīts 6.3. sadaļā.

6.2.2 Piešķiršanas kritēriji un to svērumi

Parasti ESC iepirkumā svarīgākais piešķiršanas kritērijs ir **energoapgādes cena**.

Tomēr noteiktu svērumu vajadzētu piešķirt arī tādiem kritērijiem, kas nav saistīti ar cenu (piemēram, rezerves jauda, tehnisko risinājumu kvalitāte, atjaunojamo enerģijas avotu īpatsvars, emisijas utt.), ja vien tie nav noteikti obligāto specifikāciju kategorijā (skat. 6.2.1. sadaļu). Izmantojot ar cenu nesaistītus kritērijus, klients var izvairīties no ESC līguma piešķiršanas pretendētājam, kurš piedāvā zemu cenu, bet rada ar vāju uzticamību, zemu piegādātās enerģijas kvalitāti vai citu tehnisku vai ekonomisku faktoru saistītu risku.

Nosakot svērumus, jānodrošina, ka:

- kritēriju svērumi atspoguļo klienta mērķus;
- visiem izmantojamajiem piešķiršanas kritērijiem ir noteikts svērums; un
- visu svērumu kopsumma ir 100 %.

Tālāk 5. tabulā ir norādīts tipisks svērumu diapazons piešķiršanas kritērijiem. Nākamajā sadaļā sniegts detalizētāks apraksts par tabulā norādītajām piešķiršanas kritēriju īpatnībām.

5. tabula. ESC piešķiršanas kritēriju svērums.

Kritērijs	Svērums (Minimāli – Maksimāli)
Energoapgādes cena (tostarp cenu komponenti: ieguldījumi, enerģijas ietaupījumu apmērs un saistītās izmaksas, un citas darbības izmaksas)	65 %–90 %
Ilgtermiņa ekspluatācijas izmaksas (svērums ir lielāks, ja tehnoloģiskās iekārtas ekspluatācijas laiks pārsniedz līguma darbības laiku)	0 %–30 %
Atlikusī vērtība	0 %–10 %
Piegādes drošība	0 %–15 %
Citi tehniskie kvalitātes vadības kritēriji	5 %–15 %

Energoapgādes cena

Atkarībā no attiecīgā līguma cenu var veidot turpmāk minētais.

- ✔ Vienas komponentes vienības enerģijas cena (piemēram, €/MWh). Tādā gadījumā parasti precizē minimālo apmēru (vai fiksēta maksājuma apjoma līgums).
- ✔ Divu komponentu cenas noteikšana, kur:
  - vienības enerģijas cenu (piemēram, €/MWh) saskaita ar
  - fiksētām gada izmaksām (€/gadā), kas ietver personāla izmaksas, citas O&M izmaksas, aktīvu amortizāciju utt.

Jebkurā gadījumā cenas noteikšanas shēmā ir jānorāda summa, kas klientam būtu jāmaksā pretendētājam par energoapgādi un visiem saistītajiem pakalpojumiem. Tajā jāiekļauj visas iepriekš noteiktās izmaksas ESC līguma darbības laikā. Atkarībā no projekta specifikas minētās izmaksas parasti ietver:

- ✔ tehnisko projektu;
- ✔ tehnoloģiskās iekārtas piegādi un uzstādīšanu;
- ✔ ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas līguma darbības laikā;
- ✔ tehnoloģijas kontroles sistēmu;
- ✔ finansēšanas izmaksas (ja tādas ir);
- ✔ degvielas/elektroenerģijas/ūdens izmaksas.

Apsverot cenas kritēriju un tā svērumu, galvenā uzmanība būtu jāpievērš ne tikai sākotnējai enerģijas cenai, bet arī tās stabilitātei un prognozējamībai līguma darbības laikā. Tātad jānosaka cenas korekcijas noteikumi. Šajā sakarībā ir svarīgi ņemt vērā to, ka pakalpojumu sniedzējs bieži vien nepārvalda cenu risku (piemēram, attiecībā uz degvielas/elektroenerģijas/ūdens cenu), tāpēc pakalpojuma sniedzējam un klientam ir jāvienojas par piemērotu riska sadalījumu.

Konkursa dokumentācijā jāiekļauj skaidri definēta cenas piedāvājuma novērtēšanas/salīdzināšanas metode. Tās pamatā var būt apakšsvērumi, kas noteikti "fiksētajām" un "mainīgajām" cenas komponentēm. Tomēr tā var arī ietvert detalizētāku novērtēšanas formulu, norādot fiksētus parametrus (piemēram, enerģijas gada patēriņu, degvielas cenas utt.) par katru līguma gadu.

Ilgtermiņa ekspluatācijas izmaksas

Kā aprakstīts iepriekš, tipiskā ESC projektā energoapgādes cena sedz visas izmaksas visā līguma darbības laikā. Tomēr klientam ir svarīgi zināt ilgtermiņa ekspluatācijas izmaksas pēc projekta beigām. Tādēļ attiecībā uz projektiem, kur iekārtas kalpošanas laiks pārsniedz līguma darbības laiku un līguma darbības beigās iekārtas īpašumtiesības nodod klientam, piešķiršanas kritēriju matricā ir jānorāda paredzētās ilgtermiņa ekspluatācijas izmaksas. Šis elements ir labvēlīgs pretendentiem, kuri darbības izmaksu samazināšanai palielina ieguldījumu summu. Turklāt mazas darbības izmaksas jau rada izdevīgu situāciju līguma darbības laikā, jo samazina cenu svārstību un ar tām saistīto risku ietekmi.

Aktīvu atlikusī vērtība

Dažos projektos motivāciju pretendentiem veikt ieguldījumus jaunās (vai augstākas kvalitātes) iekārtās, nevis izmantot esošās iekārtas vai lietotas iekārtas, varētu sniegt līguma slēgšanas tiesību

piešķiršanas kritērijs, kas saistīts ar aktīvu atlikušo vērtību (pēc līguma darbības beigām). Tā kā ir jāparedz iespēja novērtēt atlikušo vērtību – atkarībā no konkrētā gadījuma – minētais kritērijs varētu attiekties uz aplēsto aktīvu uzskaites vērtību līguma darbības beigās vai uz reālo tirgus vērtību piedāvājumu konkursa posmā.

Piegādes drošība

Lai novērtētu piegādes drošību, var izmantot turpmāk minētos tehniskos kvalitātes vadības kritērijus.

- ✔ Piedāvātajā tehniskajā risinājumā paredzētie pieejamības veidi.
- ✔ Rezerves ietilpība (katls/dzesētājs/transformators utt.):
  - piemēram, ja siltuma patērētājam ar maksimālo slodzi 1000 kW apmērā uzstāda divus 700 kW katlus, uzticamība ir krietni lielāka nekā tad, ja uzstāda vienu katlu ar 1000 kW (protams, paredzot lielākas CAPEX). Tāpēc vajadzības gadījumā var pievienot piešķiršanas kritēriju, piemēram, "Tehniskais risinājums ar diviem katliem, kur katrs nodrošina ≥ 500 kW" (ar svērumu 5–10 %).
- ✔ Rezerves degviela:
  - piemēram, gāzes katla iekārtā ierīko dīzeļdegvielas glabātuvī un kombinēto degvielas kurtuvī, garantējot lielāku piegādes drošību (salīdzinot ar tikai gāzes degli). Līdzīgus tehniskos risinājumus var noteikt kā piešķiršanas kritēriju (ar attiecīgo svērumu).
- ✔ Citi ar piegādes drošību saistīti kritēriji varētu būt, piemēram:
  - īpaša pieeja energoapgādes traucējumu samazināšanai projekta īstenošanas laikā, vai
  - projekta (tehnoloģijas) saderība ar esošo sistēmu utt.

Citi tehniskie kvalitātes vadības kritēriji

Neraugoties uz lielākiem sākotnējiem ieguldījumiem, arī citi tehniskie kritēriji var mudināt pretendētus sasniegt labākus darbības rezultātus un ievērot kvalitātes vai vides standartus. Tehniskās specifikācijas vai piešķiršanas kritērijus (ar attiecīgajiem svērumiem) var papildināt ar šādiem kritērijiem:

- ✔ noteiktas atjaunojamo energoresursu daļas (vai atkritumsiltuma) izmantošana kurināmā/enerģijas struktūrā;
- ✔ degvielas ar zemām emisijām (dabasgāze, CNG, biomasa) izmantošana;
- ✔ dzesinātāja izmantošana ar zemu ODP/GWP aukstumaģentu utt.;
- ✔ automatizācijas/uzraudzības sistēmas(-u) pieejamība vai kvalitāte;
- ✔ ierosināto tehnisko pasākumu atbilstība.

6.3 Tehnisko kvalitātes vadības kritēriju pielietošana *ESC* iepirkumā

Tālāk tabulā ir norādīts, kuri tehniskie kvalitātes vadības kritēriji tiek piemēroti dažādos iepirkuma posmos. Turklāt attiecībā uz katru posmu ir norādīts, kurš dalībnieks ir iesaistīts to piemērošanā (F – koordinators; P – pakalpojuma sniedzējs; C – klients). Pēdējā ailē norādīts, vai kritērijus piemēro tehnisko specifikāciju (TS) vai piešķiršanas kritēriju (AWC) kategorijā.

6. tabula. Tehnisko kvalitātes vadības kritēriju pielietošana ESC iepirkumā.

VK	Vērtējuma kritērijs	Izmantojums iepirkumā	Iepirkuma procedūras dokumenti				Novērtēšana	
			1. posms	2. posms	3. posms	4. posms	TS	AWC (svērums)
			līdz aicinājumam iesniegt piedāvājumu	līdz informatīvā piedāvājuma iesniegšanai	līdz galīgā piedāvājuma iesniegšanai	līdz uzvarējušā piedāvājuma paziņošanai		svērums, izteikts %
1-1	Vienošanās par enerģijas analīzes procesu saskaņā ar standartu EN 16247-1	Parasti iepirkuma pamatojumam klients, kuru atbalsta koordinators, veic enerģijas analīzi.	F/C	F/C	F/C		TS	
1-2	Atbilstoša datu vākšana un analīze	Parasti par datu vākšanu ir atbildīgs klients, kuram palīdz koordinators, jo konkursa dokumentācijā jau būtu jānorāda atbilstoši dati, uz kuriem balstās piedāvājumi.	F/C	F/C	F/C		TS	
1-3	Ieteicamo energoefektivitātes uzlabošanas (EEI) pasākumu izcelsmes atbilstība	Tā kā pretendenti pēc saviem ieskatiem izvēlas tehniskos pasākumus, par piešķiršanas kritēriju var izmantot 1.–3. kritēriju, pamatojoties uz piedāvājuma novērtējumu. Saziņa starp C/F un P vairo ierosināto pasākumu atbilstību.			P, F/C	P		(AWC 5–10 %)
2-1	Pakalpojumu sniegšana saskaņā ar piemērojamiem standartiem, statūtiem un oficiālajām atļaujām	ESC pakalpojumu sniedzēja pienākums ir ievērot standartus un tiesību aktos paredzētos nosacījumus, kas piemērojami objektam.	F/C				TS	

2-2	Izpilde pēc grafika	Konkursa dokumentācijā paredz noteiktu grafiku vai procesu, kas nosaka to, kā ESC pakalpojumu sniedzējs apspriedīsies un vienosies ar klientu par grafikiem.	F/C				TS	
2-3	Pakalpojumu nodošana ekspluatācijā un dokumentācija par sniegtajiem pakalpojumiem	Konkursa dokumentācijā paredz saistības piemērot attiecīgās pieejas un instrumentus EPC pakalpojumu nodošanai ekspluatācijā.	F/C				TS	
2-4	Lietotāju vai apkalpojošā personāla instruēšana	Konkursa dokumentācijā ietver plānu lietotāju instruēšanai.	F/C				TS	
2-5	Jaunuzstādīto iekārtu funkcionalitātes nodrošināšana līguma darbības beigās	Konkursa dokumentācijā izklāsta noteikumus, ar ko garantē, ka līguma darbības beigās visas jaunuzstādītās iekārtas ir pilnībā ekspluatējamas.	F/C				TS	
QC3	<i>Ietaupījumu garantija</i>	<i>Parasti QC3 "Ietaupījumu garantija" neattiecinā uz ESC projektiem, izņemot ja ESC apvieno ar enerģijas ietaupījumu nodrošināšanu pieprasījuma pusē (Integrētās enerģijas līgumi)</i>						
QC4	<i>Enerģijas ietaupījumu pārbaude</i>	<i>Parasti QC4 "Enerģijas ietaupījumu pārbaude" neattiecinā uz ESC projektiem, izņemot ja ESC apvieno ar enerģijas ietaupījumu nodrošināšanu pieprasījuma pusē (Integrētās enerģijas līgumi)</i>						
5-1	Noteiktās sistēmas pieejamības nodrošināšana	Konkursa dokumentācijā precīzi apraksta klienta vajadzības sistēmas darbības laikā.	F/C				TS	

5-2	Ātra problēmu novēršana tehnisko sistēmu darbības traucējumu gadījumā	Konkursa dokumentācijā precīzi atspoguļo klienta vajadzības un sistēmas specifiku.	F/C					TS	
5-3	Iekārtas funkcionalitāte līguma darbības beigās	Konkursa dokumentācijā izklāsta noteikumus, ar ko garantē, ka līguma darbības beigās visas jaunuzstādītās iekārtas ir pilnībā ekspluatējamas.	F/C					TS	
5-4	Skaidra pakalpojumu sniedzēja pienākumu noteikšana attiecībā uz tehnisko apkopi un remontu	Konkursa dokumentācijā definē pakalpojumu sniedzēja pienākumus attiecībā uz tehnisko apkopi un remontu.	F/C					TS	
6-1	Informācija par kontaktpersonām	Kontaktpersonu noteikšana ar līgumu saistītā dokumentā, kurā sīki aprakstīti attiecīgie uzdevumi.	F/C					TS	
6-2	Vienošanās par datu pieejamību un datu apmaiņu (abos virzienos)	Līguma noteikumi, kas nosaka savstarpēju piekļuvi datiem.	F/C					TS	
6-3	Visu energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēja veikto energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu apzināšana un pastāvīga atjaunināšana	Konkursa dokumentācijā definē pieeju tam, kā skaidri un kodolīgi identificē tehnisko pasākumu īstenošanu.	F/C					TS	
6-4	Organizatoriskie pasākumi iekšējā apkalpojošā personāla piesaistei	Tādu organizatorisko pasākumu noteikšana, kas veicina nepārtrauktu informācijas apmaiņu.	F/C					TS	

7-1	Lietotāju prasību noteikšana (tostarp regulāra pārskatīšana)	Konkursa dokumentācijā definē lietotāju prasības, kas piemērojamas ESC (piemēram, ietilpības temperatūra), un veidu, kādā tās pārbauda un reģistrē.	F/C				TS	
7-2	Regulāra fizisko komforta parametru ievērošanas pārbaude	Pieeju definē konkursa dokumentācijā.	F/C				TS	
7-3	Lietotāju apmierinātības novērtējums	Pieeju definē konkursa dokumentācijā, tomēr parasti šo kritēriju neattiecinā uz ESC.	(F/C)				(TS)	
QC8	Informācija lietotājiem un to motivācija	Parasti QC8 neattiecinā uz ESC. Ja ESC projekts paredz zināmus pienākumus šajā jomā, tie jādefinē konkursa dokumentācijā.	(F/C)				(TS)	
9-1	Īpašumtiesību nodošana	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C				TS	
9-2	Enerģijas cenu riska pārvaldība	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C				TS	
9-3	Apdrošināšana	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C				TS	
9-4	Līgumsaistību izbeigšanas noteikumi	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C				TS	
9-5	Juridiskā pēctecība	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C				TS	
9-6	Neierobežotas piekļuves tiesības	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C				TS	
9-7	Dažāda veida finansējuma pieļaujāmība (īpašuma nodošana, līzings,	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C	(P, F/C)	(P, F/C)	(P, F/C)	TS	

	atsavināšana)							
9-8	Intelektuālā īpašuma tiesību regulējums	Pieeju definē līguma noteikumos saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem.	F/C				TS	

Saīsinājumi:

AWC – piešķiršanas kritēriji

F – koordinators

TD – konkursa dokumentācija

TS – tehniskās specifikācijas

C – klients

P – pakalpojuma sniedzējs

iekavās () – nav obligāti

7 ES VALSTĪS ĪSTENOTAIS *EPC* UN *ESC* IEPIRKUMS

Tālāk sniegts pārskats par energoefektivitātes pakalpojumu iepirkuma procedūrām septiņās ES valstīs, atspoguļojot pašreizējo pieeju dažādību. Turpmākajās divās nodaļās izvērsti aprakstītas procedūras, kas Čehijas Republikā piemērotas attiecībā uz *EPC*, savukārt Bulgārijā attiecībā uz *ESC*.

7. tabula. Piemēroto energoefektivitātes pakalpojumu iepirkuma procedūru pārskats.

Valsts	Procedūra	Iepirktie pakalpojumi
Beļģija	Konkursa procedūra ar sarunām	<i>EPC</i>
Čehijas Republika	Konkursa procedūra ar sarunām	<i>EPC</i>
Francija	Konkursa dialogs	<i>EPC</i> un <i>ESC</i>
Slovēnija	Konkursa dialogs	<i>EPC</i> un <i>ESC</i>
Apvienotā Karaliste	Atklāts konkurss	<i>EPC</i>
Grieķija	Atklāts konkurss	<i>EPC</i> , <i>ESC</i> un citi energoefektivitātes pakalpojumi
Slovākija	Atklāts konkurss	<i>EPC</i> , <i>ESC</i> un citi energoefektivitātes pakalpojumi

7.1 Konkursa procedūra ar sarunām – Beļģija

Procedūra: Gan *VEB*, gan *RenoWatt* piemēroja konkursa procedūru ar sarunām (citi pakalpojuma sniedzēji var izvēlēties citas procedūras – konkursa procedūru ar sarunām vai citu procedūru)

Iepirkto energoefektivitātes pakalpojumu veids: *EPC*

Beļģijā aktīvi darbojas dažādi *EPC* projektu vadītāji vai viena kontaktpunkta aģentūras, kas klientiem palīdz sagatavot ESKO iepirkumus, tomēr tie ne vienmēr īsteno vienotu pieeju. Tālāk tekstā aprakstīta divu aktīvāko tirgus dalībnieku (*VEB* un *RenoWatt*) īstenotā pieeja, kuri turklāt īsteno konkursa procedūru ar sarunām.

VEB

VEB ir flāmu valdības izveidota valsts daļēji finansēta aģentūra. *VEB* galvenokārt darbojas Flandrijas reģionā, bet ne tikai. *VEB* pilnvaras aptver 4 jomas, galveno uzmanību vienmēr pievēršot sabiedriskajām ēkām un organizācijām, proti:

- veicināt energoefektivitātes pasākumu īstenošanu sabiedriskajās ēkās, cita starpā izmantojot *EPC*;

- ✔ palīdzēt valsts iestādēm optimizēt enerģijas iegādi;
- ✔ pārvaldīt enerģijas patēriņa datu bāzi. Tā ir saistīta ar esošajām datu bāzēm, kurās atrodama informācija par nekustamajiem īpašumiem;
- ✔ nodrošināt tīklu veidošanas iespējas speciālistiem energoefektivitātes jomā, kuri darbojas publiskajā sfērā.

RenoWatt

RenoWatt ir vienota kontaktpunkta aģentūra, kas nodarbojas ar energopakalpojumu iegādi valsts sektoram Valonijā. *Renowatt* sākotnēji pievērsās tikai Lježas provincī, bet nesēn paplašināja darbību attiecībā uz visu Valonijas reģionu. *Renowatt* uzdevums ir atvieglot *EPC* pakalpojumu iepirkumu.

7.1.1 Iepirkuma procedūras posmi

1. Atklāta iepirkuma procedūra.
2. Izvēlas 3–5 *ESKO*, balstoties uz dažādiem kvalitatīviem un kvantitatīviem kritērijiem (atsauces, maksātspēja u. c.).
3. Parasti piedāvājumu iesniedz trīs līdz pieci *ESKO*; piedāvājumus izvērtē un 1–3 *ESKO* uzaicina uz sarunām.
4. Sarunu rezultātā *ESKO* iesniedz savu labāko un galīgo piedāvājumu.
5. Uzvarējušajam *ESKO* piešķir līguma slēgšanas tiesības.

7.1.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā

Gan *VEB*, gan *RenoWatt* veic iepirkuma procedūru savu publisko klientu vārdā (pašvaldības, provinces, slimnīcas utt.).

7.1.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode

Vērā ņem gan piedāvājumu kvalitāti (aptuveni 30 % punktu, balstoties uz, piemēram, projekta plāna un ierosināto pasākumu kvalitāti), gan kvantitāti/cenu (aptuveni 70 % punktu, ņemot vērā, piemēram, garantētos ietaupījumus, ieguldījumus, ikgadējās uzturēšanas izmaksas).

7.2 Konkursa procedūra ar sarunām – Čehijas Republika

Procedūra: Konkursa procedūra ar sarunām

Iepirkto energoefektivitātes pakalpojumu veids: *EPC*

Tālāk dokumentā aprakstīti dažādi posmi konkursa procedūrā ar sarunām par *EPC* projektu.

Pamatojoties uz sākotnējo analīzi, klienta atbildīgā administrācija lemj par to, vai izmantot *EPC*, lai finansētu enerģijas ietaupījumu pasākumu apzināšanu. Būtiski pārliecināties, ka šo lēmumu atbalsta arī galvenie lēmumu pieņēmēji, kuriem vajadzēs apstiprināt galīgo *EPC* līgumu. Tas jā dara, pirms tiek veikti pasākumi sākotnējā posma pabeigšanai.

Tiklīdz atbildīgā administrācija pieņem lēmumu konkrētajā projektā izmantot *EPC*, nākamais galvenais solis *EPC* procesā ir *EPC* pakalpojumu sniedzēja iepirkums. Bieži vien publiskā iepirkuma procedūru sagatavo sadarbībā ar *EPC* projekta koordinātoru, kurš spēj noteikt atbilstošus iepirkuma kritērijus un sagatavot līguma specifikācijas dokumentāciju un palīdz izvērtēt saņemtos piedāvājumus.

Parasti klientam nav nekādu saistību līdz pat *EPC* līguma slēgšanai. Līdz minētajam laikam klients var nolemt atteikties no *EPC* projekta, tam vienīgi jāsedz pabeigtā energoaudita un tehniskā projekta izmaksas.

7.2.1 Iepirkuma procedūras posmi

Attiecībā uz *EPC* projektiem publiskajā sektorā iepirkuma procedūrai ir jāatbilst Publiskā iepirkuma likumam Nr. 134/2016 Coll. Tas stājas spēkā 2016. gada 1. oktobrī.

Iepirkuma procedūras grafiks katram projektam būs citādāks atkarībā no konkrētajiem apstākļiem. Tabulā sniegts tipisks piemērs konkursa procedūrai ar sarunām *EPC* iepirkuma vajadzībām.

Konkursa dokumentācijas sagatavošana

Parasti līgumslēdzēja iestāde šo pirmo posmu uzsāk, paziņojot par savu nodomu piešķirt publiskā iepirkuma līgumu konkursa procedūrā ar sarunām; tā šo paziņojumu sniedz attiecīgajā valsts publiskā iepirkuma žurnālā un Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī (nepieciešams, ja līguma vērtība ir vismaz 443 000 EUR, proti, Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2017/2364 definētā robežvērtība).

Līgumslēdzēja iestāde sagatavo konkursa dokumentāciju, iekļaujot līguma paraugu, un publicē to līgumslēdzējas iestādes reģistrētā tīmekļa vietnē.

8. tabula. EPC konkursa procedūra ar sarunām

Procesa posms	Dalībnieki
Darbu un sākotnējo sarunu uzsākšana	Konsultants/Koordinators un klients
Konkursa dokumentācijas projekta sagatavošana, ieskaitot projektu līgumam par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru energopakalpojumu sniegšanas projektam gan tehniski, gan formāli, un vērtēšanas projekta sagatavošana	Projekta koordinators
Pārrunas par konkursa dokumentāciju ar līgumslēdzēju iestādi; līgumslēdzējas iestādes piezīmes, darbības noslēgums un apstiprinājums, koordinācijas pasākumi saistībā ar uzticētajiem projekta būvdarbiem	Projekta koordinators un klients
Paziņojuma par iepirkumu publicēšana Publiskā iepirkuma biļetenā, tostarp kvalifikācijas prasību publicēšana (tostarp aicinājuma iesniegt pieteikumus publicēšana)	Projekta koordinators un klients
Pieteikumu iesniegšanas un kvalifikācijas apliecināšanas termiņš	Pretendenti
Pretendenti, kuri atbilst noteiktajai kvalifikācijai, saņem rakstisku aicinājumu piedalīties konkursā.	Projekta koordinators un klients
Pretendenti, kuriem ir jautājumi, dodas apmeklējumos uz vietas, savukārt koordinators un līgumslēdzēja iestāde sniedz atbildes, ko norāda konkursa dokumentācijā. Pretendenti savus piedāvājumus iesniedz līdz iesniegšanas termiņam.	Pretendenti
Vairākas sarunu kārtas ar pretendentiem, kuri iesniedz piedāvājumus. Piedāvātie pasākumi tiek apspriesti, un pretendentiem ir jāizskaidro, kā tiks panākti garantētie ietaupījumi. Piedāvājumu vērtēšana un sarunu procedūru secīgo kārtu uzsākšana.	Projekta koordinators un klients
Lēmums par uzvarējušā piedāvājuma izvēli, balstoties uz galīgo piedāvājumu izvērtēšanu saskaņā ar iepriekš noteiktajiem piešķiršanas kritērijiem.	Klients
Galīgā līguma apspriešana, grozīšana un parakstīšana, un tā noslēgšana.	Projekta koordinators un klients

Energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēja kvalifikācijas novērtējums

Šajā posmā līgumslēdzējs novērtē to energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju (**ekonomikas dalībnieku**) kvalifikācijas atbilstību, kuri **iesnieguši dalības pieteikumu**, atbildot uz konkursa uzaicinājumu un iesniedzot līgumslēdzēja pieprasīto informāciju kvalitatīvai atlasei. Ekonomikas dalībnieku kvalifikācija var būt energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju kvalifikācijas un/vai akreditācijas, un/vai sertifikācijas sistēmas kvalifikācija, ja tāda ir pieejama valsts līmenī³. Konkursa procedūrā ar sarunām ekonomikas dalībniekus, kuri neatbilst prasītajai kvalifikācijai vai kuri netika izraudzīti konkursa procedūras ar sarunām turpmākajām kārtām, izslēdz no iepirkuma procedūras.

Informatīvo piedāvājumu iesniegšana

³ EED 16. pants "Kvalifikācijas, akreditācijas un sertifikācijas sistēmu pieejamība".

Šajā konkursa procedūras ar sarunām posmā līgumslēdzējs rakstveidā aicina dalībniekus, kuri ir apliecinājuši nepieciešamo kvalifikāciju un nav iepriekšējā kārtā izslēgti (**kandidātus**), **iesniegt informatīvos piedāvājumus**. Uzaicinājumus ekonomikas dalībniekiem izsūta vienlaikus un ar vienādiem nosacījumiem.

Informatīvo piedāvājumu apspriešana

Konkursa procedūrā ar sarunām līgumslēdzējs ar kandidātiem ved sarunas par informatīvajiem piedāvājumiem, lai līgumslēdzēja vajadzībām uzlabotu tos.

Ja ved sarunas par informatīvajiem piedāvājumiem, tad apspriežamo informatīvo piedāvājumu skaitu var samazināt, ja līgumslēdzējs ir to noteicis paziņojumā par konkursa procedūras ar sarunām sākšanu vai **līguma paziņojumā**, ar kuru līgumslēdzējs uzsāk iepirkuma procedūru.

Sarunu par informatīvajiem piedāvājumiem temats

Līgumslēdzējam ir tiesības ar kandidātiem apspriest jebkuru informatīvo piedāvājumu noteikumu un nosacījumu, un sarunas var vest arī par noteikumiem un nosacījumiem, uz kuriem neattiecas vērtēšanas kritēriji.

Tāpat līgumslēdzējs var sarunu gaitā mainīt vai papildināt konkursa nosacījumus, it īpaši tehniskos nosacījumus, bet ne obligātos tehniskos nosacījumus⁴. Līgumslēdzējam ir rakstiski jāinformē konkursa procedūras ar sarunām kandidāti par šādām izmaiņām vai papildinājumiem un jāparedz pietiekams laiks informatīvo piedāvājumu koriģēšanai.

Sarunu ar līgumslēdzēju laikā kandidāts var mainīt informatīvo piedāvājumu. Tādējādi sarunu gaitā var iesniegt grozītu informatīvā piedāvājuma versiju.

Sarunu laikā līgumslēdzējs iepirkuma procedūrā nediskriminējoši sniedz informāciju pretendentiem. Līgumslēdzējs drīkst citiem konkursa procedūras ar sarunām kandidātiem izplatīt konfidenciālu informāciju, tikai tad, ja ir saņemts tā kandidāta rakstisks apstiprinājums, kurš sniedzis attiecīgo informāciju.

Informatīvo piedāvājumu apspriešanas gaita

Informatīvos piedāvājumus var apspriest vienā vai vairākās kārtās, kuru laikā var pakāpeniski samazināt konkursa procedūras ar sarunām kandidātu skaitu.

Līgumslēdzējs var apspriesties ar visiem kandidātiem vienlaikus vai ar katru atsevišķi.

Līgumslēdzēja pienākums ir informēt kandidātus par sarunu izbeigšanas brīdi vai veidu.

Piedāvājumu iesniegšana un līgumslēdzēja rīcība pēc piedāvājumu iesniegšanas

Līgumslēdzējam ir pienākums uzaicināt visus konkursa procedūras ar sarunām kandidātus (kuri nav juridiski izslēgti no iepirkuma procedūras) iesniegt piedāvājumus saskaņā ar konkursa nosacījumu

---

⁴ Atlasītiem garantētās izpildes parametriem var noteikt obligāta tehniskā nosacījuma statusu.

---

galīgo redakciju un sarunu par informatīvajiem piedāvājumiem rezultātiem, turklāt tā pienākums ir noteikt saprātīgu piedāvājumu iesniegšanas termiņu. Šie piedāvājumi ir galīgi, un turpmākas sarunas nav pieļaujamas.

Pēc piedāvājumu aplokšņu atvēršanas sākas novērtēšanas un izvērtēšanas posms, pēc kura izraugās uzvarētāju, t. i., nosaka saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Pēc tam ar izvēlēto energoefektivitātes pakalpojumu sniedzēju paraksta līgumu.

7.2.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā

Lai gan atbildība par iepirkuma procesu un uzvarējušā pakalpojumu sniedzēja izraudzīšanu ir pilnībā jāuzņemas klientam, gandrīz visos Čehijas Republikas EPC konkursos projekta koordinators palīdzēja klientam īstenot nepieciešamos pasākumus. Koordinators garantē vispusīgas zināšanas tehniskajos, ekonomikas, finanšu un juridiskajos jautājumos.

Projekta koordinators veic EPC sākotnējo analīzi, lai ieteiktu EPC piemērotus objektus (ēkas utt.), savukārt klients apstiprina objektu galīgo atlasī energoefektivitātes pasākumu īstenošanai un nosaka prasību vēlamajam komforta līmenim.

7.2.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode

Galveno uzmanību pievērš visu ar cenu nesaistīto kritēriju svērumiem un īpaši garantēto ietaupījumu apjomam.

Nosakot svērumus, jānodrošina, ka:

- visiem izmantojamajiem piešķiršanas kritērijiem ir piešķirts svērums;
- visu svērumu kopsumma ir 100 %; un

kritēriju svērumi atbilst tabulā noteiktajam diapazonam.

9. tabula. EPC piešķiršanas kritēriju svērums – galvenā uzmanība pievēršama garantētajiem ietaupījumiem (Čehijas Republikas piemērs)

Piešķiršanas kritērijs	Svēruma diapazons Minimāli – Maksimāli
Cena	30 %–40 %
Līgumā paredzēto garantēto ietaupījumu apjoms	40 %–50 %
Garantēto ietaupījumu sasniedzamības iepriekšējs novērtējums	5 %–25 %
Citi tehniskie kvalitātes vadības kritēriji	5 %–10 %

Cena

Cena ir summa, kas klientam būtu jāmaksā pretendentam par veikto darbu un sniegto pakalpojumu. Tajā jāiekļauj visas izmaksas EPC līguma darbības laikā. Atkarībā no līguma cenā varētu ietvert:

- ✔ tehnisko projektu;
- ✔ tehnoloģisko iekārtu;
- ✔ tehnoloģiskās iekārtas uzstādīšanas, ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas līguma darbības laikā;
- ✔ tehnoloģijas kontroles sistēmu;
- ✔ energovadību, tostarp gada mērījumu un pārbaudes (M&V) ziņojumu;
- ✔ kapitāla izmaksas (ja tādas ir).

Ieteicams izmantot cenu, kas izteikta nemainīgā summā.

Piedāvājuma cenas svērumu ieteicams noteikt 30–40 % apmērā. Jebkurā gadījumā tam jābūt mazākam par garantēto ietaupījumu svērumu.

Garantētie ietaupījumi

Piedāvājumu izvērtēšanas procesā galvenais vērtējamie piešķiršanas kritērijs ir līgumā noteikto garantēto ietaupījumu apjoms, kas izteikts naudas izteiksmē (EUR vai citā valūtā).

7.3 Konkursa dialogs – Francija

Procedūra: Konkursa dialogs

Iepirkto energoefektivitātes pakalpojumu veids: EPC un ESC

Attiecībā uz EPC projektiem aptuveni 60 % gadījumu Francijā piemēro konkursa dialogu (*Les premiers résultats de l' Observatoire des Contrats de Performance Énergétique 2017*). Lai gan šī procedūra nav obligāta, publiskajā tirgū to izvēlas visbiežāk. Konkursa dialogu paredz Direktīva 2004/18/ES, un tas ir piemērots risinājums īpaši sarežģītu līgumu noslēgšanai, ja līgumslēdzējas iestādes nespēj objektīvi definēt tehniskos līdzekļus, kas varētu apmierināt to vajadzības, vai nespēj noteikt projekta juridisko un/vai finansiālo struktūru. Ņemot vērā EPC projektu globālo raksturu un operatora saistības laika gaitā, Francijā EPC projektus uzskata par "īpaši sarežģītiem", un tādēļ attiecībā uz tiem visbiežāk izvēlas rīkot konkursa dialogu. Francijā konkursa dialogus izmanto arī ESC projektiem, ievērojot to pašu procedūru.

Francijas publiskajā iepirkumā EPC projektiem var izmantot divus juridiskos instrumentus: energoefektivitātes partnerības līgumu (*contrat de partenariat de performance énergétique, CPPE*), kas ietilpst publiskā un privātā sektora partnerību (PPP) kategorijā, un energoefektivitātes publisko līgumu (*marché public de performance énergétique, MPPE*) (ADEME, 2016. gads).

7.3.1 Iepirkuma procedūras posmi

Konkursa dialoga procedūrā līgumslēdzēja iestāde apspriežas ar kandidātiem, kuri ir pieņemti dalībai procedūrā, lai noteiktu vai izstrādātu risinājumus, kas atbilst iestādes vajadzībām un uz kuru pamata minētie kandidāti tiek aicināti iesniegt piedāvājumus.

Konkursa dialoga procedūrai ir trīs posmi: pieteikumu atlase, dialogs un kandidātu galīgo piedāvājumu iesniegšana.

1. Pieteikumu atlase:

- ✔ Līgumslēdzēja iestāde publicē paziņojumu par publiskā iepirkuma konkursa procedūru (AAPC).
- ✔ Saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem (piemēram, nodokļu stāvokļa pārbaude, pietiekamas garantijas, tehniskās un finansiālās iespējas utt.) līgumslēdzēja iestāde veic pieteikumu atlasī.

2. Dialogs:

- ✔ Pēc kandidātu atlases pieteikumu iesniedzēji, uzsākot dialogu, vēl nav iesnieguši konkrētus piedāvājumus, turklāt līgumslēdzēja iestāde nav izstrādājusi precīzas specifikācijas. Dialoga mērķis ir izmantot iepriekš izstrādātu funkcionālu programmu vai daļēji definētu projektu, lai identificētu un noteiktu labākos risinājumus līgumslēdzējas iestādes vajadzību apmierināšanai. Tātad līgumslēdzēja iestāde ar izraudzītajiem kandidātiem var apspriest visus līguma aspektus, tāpēc pārrunas var turpināties tik ilgi, cik nepieciešams, līdz tiek sasniegts mērķis.
- ✔ Līgumslēdzēja iestāde var pieņemt lēmumu īstenot vienu vai vairākas dialoga kārtas. Tas jānorāda AAPC vai apspriežu regulējumā. Izvēloties rīkot vairākas kārtas, būs vieglāk noraidīt prasībām neatbilstošos pretendentes vai tos, kuri nebūs spējīgi īstenot projektu. Ja līgumslēdzēja iestāde izvēlēsies nedalīt dialogu kārtās, tai būs jāturpina pārrunas ar visiem kandidātiem līdz dialoga posma beigām.
- ✔ Dialogs ietver dažādo kandidātu tikšanos ar līgumslēdzējas iestādes pārstāvjiem, ievērojot vienādus nosacījumus. Valsts iestāde vai pašvaldības pārstāvji nedrīkst atklāt pārējiem kandidātiem citu piedāvātos risinājumus vai konfidenciālo informāciju, ko tie snieguši diskusijas ietvaros, ja vien attiecīgais informācijas sniedzējs nav devis savu piekrišanu informācijas izpaušanai.
- ✔ Dialogs beidzas, kad līgumslēdzēja iestāde to uzskata par vajadzīgu.

3. Galīgo piedāvājumu iesniegšana:

- ✔ Kandidāti iesniedz galīgo piedāvājumu, pamatojoties uz savu piedāvāto un dialogā precizēto risinājumu(-iem).
- ✔ Izvēlas saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.

7.3.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā

Līgumslēdzējai iestādei ir jādefinē tikai funkcionālā programma, un tai nav jāapraksta paredzamais risinājums. Šī procedūra ir lietderīga, ja līgumslēdzējai iestādei palīdz *EPC* projekta koordinators.

7.3.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode

Izvēlas saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, ņemot vērā procedūras sākumā izsludinātos atlases kritērijus.

7.3.4 Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām

Īstenojot konkursa dialogu, pretendentiem ir lielāka rīcības brīvība, tāpēc viņi var labāk izmantot savas zināšanas. Šāds līgumslēgšanas process veicina inovāciju un radošumu, turklāt var mudināt līgumslēdzēju iestādi izvēlēties risinājumus, ko tā sākumā nebija pat iedomājusies.

Konkursa dialoga procedūrā pirms piedāvājumu iesniegšanas vispirms tiek atrasti un noteikti piemēroti risinājumi. Projekta īpašniekam ir tikai jādefinē funkcionālā programma un nav jāapraksta paredzamais risinājums, kas var būt īpaši ērti attiecībā uz *EPC*. Tas ļauj optimizēt enerģijas ietaupījumus.

Turklāt attiecībā uz *MPPE* jautājumi, kas saistīti ar projekta finansēšanu, netiek risināti dialoga laikā, tāpēc sarunas ir vienkāršākas un tajās var koncentrēties uz konkrētajiem risinājumiem, ko piedāvā kandidāti (*Centre d' études techniques de l' équipement Nord-Picardie 2013*)

7.4 Konkursa dialogs – Slovēnija

Procedūra: Konkursa dialogs

Iepirkto energoefektivitātes pakalpojumu veids: *EPC* un *ESC*

Izvēloties publiskā un privātā sektora partnerības darbuņēmēju, piemēro **konkursa dialoga procedūru**, lai izvēlētos visizdevīgāko pakalpojumu koncesijas piedāvājumu. “Koncesionārs” ir publiskās un privātās partnerības līgumslēdzējs.

Koncesionāra izvēli un koncesijas attiecību darbību reglamentē likums par koncesiju partnerībām ([Likums par publiskā un privātā sektora partnerību \(PPP\)](#)). Koncesijas partnerības priekšmets, tiesības un pienākumi, privātā partnera atlases procedūra un citi atsevišķu PPP attiecību elementi ir noteikti instrumentā, ar ko izveido PPP (turpmāk – koncesijas instruments). Koncesijas instrumentu pieņem ar valdības dekrētu, vietējās pašvaldības pārstāvniecības iestādes lēmumu vai cita publiska partnera vispārīgu dokumentu, kas izdots, pamatojoties uz valsts atļauju, kura piešķirta ar īpašu aktu. Koncesijas instrumentā nosaka energoefektivitātes pakalpojumu veidu, un to izmanto gan attiecībā uz *EPC*, gan *ESC*.

7.4.1 Iepirkuma procedūras posmi

Konkursa dialogs sastāv no šādiem posmiem:

0. posms. PPP process valsts iestādē (lēmums par PPP pakalpojumu koncesijas modeli)

Izvēloties energoefektivitātes projekta īstenošanas metodi, kas varētu būt PPP priekšmets, valsts iestāde vispirms, pamatojoties uz projekta aprakstu un vietējo (pašvaldības) enerģētikas koncepciju, novērtē, vai projektu var īstenot PPP/EPC/ESC statusā, izvērtējot projekta iespējamību un salīdzinot EPC/ESC koncesiju ar iespēju rīkot publisko iepirkumu. Tāpēc tiek pārbaudīta projekta veicinātāju (*ESKO*) interese un attiecīgi pieņemts lēmums par PPP/EPC/ESC projektu. Likumā par koncesijām ir definēts pašvaldības (koncedenta) un koncesionāra (PPP līgumslēdzēja) priekšmets, tiesības un pienākumi, koncesionāra atlases procedūra un citi PPP attiecību elementi. Līgumiskajām partnerattiecībām izvēlas pakalpojumu koncesiju, t. i., divpusējas tiesiskās attiecības starp koncedentu kā tiesību piešķirējistādi un *ESKO* kā koncesionāru, kur piešķirējistāde dod koncesionāram ekskluzīvas tiesības sniegt energoefektivitātes pakalpojumus sabiedrības interesēs.

1. posms. EPC projekta novērtējums (ieguldījumu kategorijas revīzija, priekšizpēte)

Lai nodrošinātu sabiedrisko ēku energoefektivitātes pilnīgu atjaunošanu, laikposmā no 2016. līdz 2020. gadam tiek piešķirtas kohēzijas dotācijas. Kohēzijas fondus papildina privātie un publiskie ieguldījumi, un tāpēc energoefektivitātes pakalpojumu iepirkumā valsts sektors rīkojas saskaņā ar Regulu par vienotu metodiku ieguldījumu dokumentu sagatavošanai un izskatīšanai valsts finanšu jomā un prasībām finansējumam no kohēzijas fondiem. Minētās papildu prasības cita starpā paredz obligāti sagatavot ieguldījumu kategorijas energoauditu, energoefektivitātes sertifikātu, priekšizpēti un projekta dokumentāciju atbilstoši standartizētai metodikai un procesiem. PPP energoefektivitātes pakalpojumi jāveic, pamatojoties uz standartizēto EPC modeli.

2. posms. Piedāvājumu iesniegšanas aicinājuma publicēšana

Izvēloties PPP darbuzņēmēju, saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu izvēlas konkursa dialoga procedūrā.

3. posms. Aicinājums piedalīties konkursa dialogā

Atbilstīgi atklāta konkursa nosacījumiem pirmajā konkursa dialoga posmā koncedents izraugās kandidātus, ar kuriem procedūras otrajā posmā ved sarunas, lai noteiktu līdzekļus un piemērotākos risinājumus publiskā partnera mērķu un prasību izpildei. Konkursa dialogā publiskais partneris ar izraudzītajiem kandidātiem apspriež visus PPP/EPC projekta aspektus un piedāvātos risinājumus, līdz tiek rasts risinājums, kas atbilst tā mērķiem un prasībām.

4. solis Aicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu

Pieņemot lēmumu par dialoga noslēgšanu, koncedents par to informē kandidātus, kuri piedalījušies dialoga noslēguma posmā, un aicina tos iesniegt piedāvājumus, kas sagatavoti, ņemot vērā dialoga laikā piedāvātos un noteiktos risinājumus. Iesniegtie galīgie piedāvājumi aptver visus PPP/EPC projekta īstenošanai nepieciešamos un vajadzīgos elementus.

5. solis. Līguma parakstīšana

Kontraktos izvērtē saņemtos piedāvājumus, pamatojoties uz kritērijiem, kas piedāvājumu izvērtēšanai noteikti atklātā konkursā, un piešķir PPP/EPK koncesiju izvēlētajam kandidātam/koncesionāram.

10. tabula. PPP EPC projekta laika skalas piemērs.

PPP iespējamības novērtēšana – projekta apraksts	2016. gada jūnijs
Aicinājums projekta veicinātājiem	2016. gada augusts
Projekta veicinātāju pieteikums saistībā ar interesi piedalīties PPP	2016. gada septembris
Pašvaldības padomes pieņemts Likums par publiskā un privātā sektora partnerību	2017. gada janvāris
Publisks uzaicinājums iesniegt piedāvājumus. Pakalpojuma koncesijas piešķiršana EPC projektam “Pamatskolas un veselības centra energoefektivitātes pilnīga atjaunošana”	2017. gada februāris
Konkursa dialogs	2017. gada jūnijs – 2018. gada jūlijs
Aicinājums pretendentiem iesniegt galīgos piedāvājumus	2018. gada augusts
Pieteikums dotācijas finansējumam	2018. gada septembris
Energoefektivitātes pakalpojumu koncesijas piešķiršana	2018. gada oktobris
Koncesijas līguma parakstīšana	2018. gada novembris
Pilnīga atjaunošana	2019. gada marts – 2019. gada oktobris
PPP EPC projekta darbība / garantijas posms (15 gadi)	2019. gada novembris – 2034. gada oktobris

7.4.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā

Par iepirkuma procedūras dokumentu un iepirkuma procedūras sagatavošanu atbildība ir pilnībā jāuzņemas publiskajam partnerim. “Publiskais partneris” ir valsts vai vietējā pašvaldība, kas PPP attiecību ietvaros atbilstoši savai faktiskajai un vietējai jurisdikcijai izveido PPP, kurā piešķir tiesības arī privātajam partnerim veikt EPC vai ESC pakalpojumu koncesiju.

Visā koncesiju piešķiršanas procesā (iepriekšēja procedūra, kurā novērtē, vai EPC vai ESC pakalpojumus var sniegt PPP ietvaros; instruments, ar ko izveido PPP; publiskā iepirkuma procedūra; līgumu slēgšanu) publiskos partnerus atbalsta vienotas prakses koordinators – parasti vietējā enerģētikas aģentūra vai specializēti eksperti.

7.4.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode

Pašreizējā EPC tirgus attīstība Slovēnijas publiskajā sektorā balstās uz darbības programmu ES kohēzijas politikas 2014.–2020. gadam (OP ECP) atbalsta shēmas īstenošanai laikposmā no 2016. līdz 2020. gadam, un publiskajiem klientiem palīdz Publisko ēku energoefektivitātes atjaunošanas projektu īstenošanas vienība, kas darbojas Infrastruktūras ministrijā. Lai sasniegtu

augstāku enerģijas izmaksu bāzes vērtību, kas ir priekšnoteikums *EPC* projektu iespējamības uzlabošanai, radot augstas darījumu izmaksas, *OP EPC* atbalsta shēma palīdz apvienot mazākus ēku energoefektivitātes atjaunošanas projektus. Minētajā shēmā *EPC* projekta(-u) minimālais ieguldījumu diapazons ir 750 000 EUR. (Stanicic, 2018. gads)

Ieguldījumu atbalsts, ar ko sedz līdz 40 % no attiecināmajām izmaksām, galvenokārt veicina publiskā un privātā sektora finansējuma virzienu apvienošanu, īstenojot *EPC* un *PPP*.

Nosacījumi

Lai saņemtu ieguldījumu atbalstu, *EPC* projektam ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- ✔ publiskais partneris ir veicis iepriekšēju procedūru saskaņā ar Likumu par *PPP*, pamatojoties uz kuru tiek pieņemts lēmums īstenot *PPP EPC* projektu, izmantojot energoefektivitātes pakalpojumu koncesiju;
- ✔ *PPP EPC* projekts ir izstrādāts kā visaptverošs sabiedriskās(-o) ēkas(-u) energoefektivitātes atjaunošanas projekts;
- ✔ atbalstu sniedz tikai par to ieguldījumu daļu, ar kuru veicina nepieciešamo un garantēto enerģijas galapatēriņa ietaupījumu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu;
- ✔ ēkām ir veikts ieguldījumu kategorijas energoaudits, un tām ir energoefektivitātes sertifikāti;
- ✔ ir sagatavots mērījumu un pārbaudes plāns;
- ✔ ieguldījums pārsniedz 750 000,00 EUR bez PVN;
- ✔ ir apzināti finansējuma avoti un izmantota "finansējuma deficīta metode", lai atspoguļotu finansējuma vajadzības un valsts atbalsta samērīgumu *EPC* projektam; privātajam finansējumam jābūt lielākam par 50 %;
- ✔ ēkas(-u) līdzīpašumtiesību gadījumā ir noslēgts īpašnieku nolīgums par *EPC* projekta līdzfinansēšanu un īstenošanu;
- ✔ pašvaldībām vajadzētu pieņemt vietējās enerģētikas koncepciju (Slovēnijas Republikas infrastruktūras ministrija, 2018. gads).

Prasības

Papildus Kohēzijas fonda kopējiem noteikumiem ir dažas īpašas prasības, kas ir iekļautas aicinājumos piedalīties konkursā un kuras ir jāizpilda:

- ✔ pieteikuma iesniedzējam/saņēmējam ir jānodrošina, ka gadījumā, ja *EPC* pakalpojumu sniedzējs ir vienlaikus arī elektroenerģijas izplatītājs un/vai enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums, kurš pārdod elektroenerģiju enerģijas lietotājiem, tad enerģijas ietaupījumus, kas rodas īstenojamajos energoefektivitātes pasākumos un uz kuriem attiecas līdzfinansējums, neņem vērā arī valsts energoefektivitātes saistību shēmā;
- ✔ ja *ELENA* (EIB, ERAB) līdzekļi jau ir saņemti, lai segtu izmaksas saistībā ar *PPP EPC* projekta dokumentācijas sagatavošanu, kas nepieciešama, lai pieteiktos publiskajiem

uzaicinājumiem, šos līdzekļus uzskata par neattiecināmiem izdevumiem (Slovēnijas Republikas Infrastruktūras ministrija, 2018. gads).

Piešķiršanas kritēriji

Piedāvātos projektus, kuri atbilst obligātajiem atbilstības nosacījumiem, novērtē, pamatojoties uz piešķiršanas kritēriju kopumu. Piešķiršanas kritēriji ir iedalīti trīs kopumos, kurus definē pēc apakšrādītājiem un papildinājumu kultūras mantojuma ēkām:

- ✔ Energoefektivitāte (50 % svērums)
  - Attiecība starp gada galīgo enerģijas ietaupījumu un renovētās(-o) ēkas(-u) platību, kam jābūt vismaz 30 kWh/m²/gadā, pretējā gadījumā piedāvājumu noraida (80 % no svēruma sadalījuma)
  - Attiecība starp enerģijas papildu ražošanu no atjaunojamajiem resursiem un enerģijas galapatēriņu pēc ēkas(-u) energoefektivitātes atjaunošanas (20 % no svēruma sadalījuma)
- ✔ Rentabilitāte (35 % svērums)
  - Attiecība starp gada galīgo enerģijas ietaupījumu un PPP EPC attiecināmo izmaksu vērtību, kam jābūt vismaz 15 %, pretējā gadījumā piedāvājumu noraida (100 % no svēruma sadalījuma)
- ✔ Ieguldījums sociālajās pārmaiņās un sabiedrības izpratnes vairošana (15 % svērums)
  - Attiecība starp PPP EPC “kohēzijas darbības” ieguldījumu izmaksām bez PVN un kopējām “kohēzijas darbības” ieguldījumu izmaksām (30 % no svēruma sadalījuma)
  - “Kohēzijas darbības” ieguldījumu izmaksas bez PVN, kam jābūt vismaz 750 000 EUR (50 % no svēruma sadalījuma)
  - Elektrotransportlīdzekļu uzlādes stacijas(-u) ierīkošana, jā/nē, (20 % no svēruma sadalījuma)
- ✔ Īpaši piešķiršanas kritēriji kultūras mantojuma ēkām, ņemot vērā to pasākumu “virtuālo enerģijas ietaupījumu”, kurus kultūras mantojuma aizsardzības dēļ nevar pilnībā vai daļēji īstenot (“gada galīgais enerģijas ietaupījums” = “faktiskais gada galīgais enerģijas ietaupījums” + “virtuālais gada enerģijas ietaupījums”) (Slovēnijas Republikas infrastruktūras ministrija, 2018. gads).

11. tabula. Piešķiršanas kritēriju svērums.

Kritēriju kopums / apakšrādītājs	Svērums	Svēruma sadalījums	Maksimālais apakšpunktu skaits	Maksimālais punktu skaits
A. Energoefektivitāte un atjaunojamie energoresursi				
1. Attiecība starp gada galīgo enerģijas ietaupījumu un renovētās(-o) ēkas(-u) platību	0,50	0,80	100,00	40,00
2. Attiecība starp enerģijas papildu ražošanu no atjaunojamajiem resursiem un enerģijas galapatēriņu pēc ēkas(-u) energoefektivitātes atjaunošanas		0,20	100,00	10,00
A KOPĀ	0,50	1,00	100,0	50,00
B. Rentabilitāte				
1. Attiecība starp gada galīgo enerģijas ietaupījumu un PPP EPC attiecināmo izmaksu vērtību	0,35	1,00	100,00	35,00
B KOPĀ	0,35	1,00	100,00	35,00
C. Ieguldījums sociālajās pārmaiņās un sabiedrības izpratnes vairošana				
1. Attiecība starp PPP EPC "kohēzijas darbības" ieguldījumiem bez PVN un kopējām "kohēzijas darbības" ieguldījumu izmaksām	0,15	0,30	100,00	4,50
2. "Kohēzijas darbības" ieguldījumu izmaksas bez PVN		0,50	100,00	7,50
3. Elektrotransportlīdzekļu uzlādes stacijas(-u) ierīkošana		0,20	100,00	3,00
C KOPĀ	0,15	1,00	100,00	15,00
KOPĀ A + B + C			100,00	100,00

7.4.4 Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām

Procedūru nosaka EPC/ESC pamattiesību akti (Likums par PPP) un izvēlētais pakalpojumu koncesijas veids. Salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām nav konstatētu nekādu priekšrocību.

7.5 Atklāts konkurss – Apvienotā Karaliste

Procedūra: Atklāts konkurss vienā kārtā

Iepirkto energoefektivitātes pakalpojumu veids: EPC

Apvienotajā Karalistē pastāv četri galvenie energoefektivitātes līgumu slēgšanas satvari, par kuriem ir rīkots iepirkums, lai valsts sektora iestādes varētu tos izmantot.

- ✔ **RE: FIT** – izmanto galvenokārt vietējās pašvaldības iestādes (pašvaldības), bet arī dažas valsts slimnīcas (*NHS*) un augstākās izglītības iestādes.
  - [RE:FIT Londona](#)
  - [RE:FIT Anglija](#)
  - [RE:FIT Velsa](#)
- ✔ **[NDEEF - Non-domestic energy efficiency framework \(Skotija\)](#)** – līdz šim izmantojušas galvenokārt vietējās iestādes
- ✔ **[The Carbon & Energy Fund \(CEF\)](#)** – līdz šim izmantojušas galvenokārt valsts slimnīcas (*NHS*)
- ✔ **[Essentia Trading](#)** – līdz šim izmantojušas galvenokārt valsts slimnīcas (*NHS*)

Lai izveidotu katru no šiem satvariem, vairāki *EPC* pakalpojumu sniedzēji tika jau iepriekš izvēlēti Oficiālajā Vēstnesī publicētā piedāvājumu konkursā. Tos izvēlējās, ņemot vērā to spējas, cenas noteikšanas metodi un apņemšanos īstenot standarta projektu izstrādes procesu, kā arī izmantot standarta līguma veidni (izstrādājis satvara īpašnieks). Pēc satvara izveides par atsevišķiem *EPC* projektiem rīko iepirkumu slēgtā “mini konkursā”, kas ir pieejams tikai iepriekš satvarā kvalificētiem *EPC* pakalpojumu sniedzējiem.

7.5.1 Iepirkuma procedūras posmi

- ✔ **1. posms. Iepirkums ESKO atlase** – līgumslēdzēja iestāde (piemēram, *Greater London Authority (GLA)* un vietējās partnerības *LLP* attiecībā uz RE:FIT) izveido atklātu iepirkuma procedūru Oficiālajā Vēstnesī, lai aicinātu *EPC* pakalpojumu sniedzējus iesniegt piedāvājumus. Programmas vadītājs izraugās vairākus kritērijiem atbilstošus *EPC* pakalpojumu sniedzējus (ESKO kompānijas).
- ✔ **2. posms. Projekta izstrāde** – parasti līgumslēdzēja iestāde, kura ir atbildīga par klientu piesaisti (pašvaldības, universitātes, slimnīcas u. c.) un tādu *EPC* projektu izstrādi, par ko *EPC* pakalpojumu sniedzēji var iesniegt piedāvājumus. Minētā īstenošanas struktūra pilda koordinatora funkciju – palīdz klientam izstrādāt projektu un sagatavot konkursa dokumentāciju. Tāpat visā projekta izstrādes un īstenošanas laikā minētā struktūra sniedz tehnisko palīdzību.
- ✔ **3. posms. Slēgts konkurss** – projekta konkursa dokumentāciju (aicinājumu slēgtā konkursā) slēgtā iepirkuma procedūrā izsūta iepriekš satvarā kvalificētiem *EPC* pakalpojumu sniedzējiem. *EPC* pakalpojumu sniedzējiem nodrošina specifiskus projekta datus par enerģiju/ēkām, un parasti tos aicina piedalīties objektu apmeklējumos uz vietas. *EPC* pakalpojumu sniedzēji iesniedz piedāvājumus, un klients ar īstenošanas struktūras atbalstu izvēlas “vēlamo pretendentu”. Pretendentam var lūgt piedāvājumā uzņemties nodrošināt maksimālās projekta (kapitāla) izmaksas un obligātos, tā piedāvājumā norādītos garantētos ietaupījumus.
- ✔ **4. posms. Attīstības līgums** – izraudzītais ESKO pretendents paraksta attīstības līgumu ar *EPC* pakalpojumu sniedzēju (RE:FIT satvarā zināms kā “aicinājumu atsaukšanas līgums Nr. 1”) par to, ka *EPC* pakalpojumu sniedzējs izstrādā ieguldījumu kategorijas priekšlikumu (*IGP*). RE:FIT satvarā *IGP* definē kā “detalizētu priekšlikumu, kurā būtu jānorāda

visaptverošs pārskats par paredzamajiem enerģijas saglabāšanas pasākumiem (*ECM*), kapitāla izmaksām, ietaupījumiem (tostarp finanšu izmaksām un CO₂ tonnām), atmaksas periodu, kā arī mērījumu un pārbaudes (*M&V*) plānu. Tāpat *IGP* būtu arī jāprecizē, kā un kad pakalpojumu sniedzējs ierosina uzstādīt identificētās *ECM*." Parasti *IGP* izstrādes procesā ietilpst detalizēta objekta revīzija un datu analīze, sākotnējā projektēšana un konkurētspējīgs atsevišķu *ECM* iepirkums. *IGP* izstrādei ir saistītās izmaksas, ko parasti sedz kā daļu no maksas par pakalpojumiem pēc *EPC* līguma parakstīšanas. Tomēr, ja *EPC* pakalpojumu sniedzējs nav spējis nodrošināt galīgo projektu, kas atbilst piedāvājumā norādītajām maksimālajām projekta izmaksām un obligātajām garantēto ietaupījumu robežvērtībām, tad klientam nav jāmaksā par *IGP* un viņš *IGP* izstrādes nolūkos var vērsties pie nākamā pretendenta ar augstāko rezultātu. Ja klients nolemj neslēgt *EPC* līgumu kāda cita iemesla dēļ, tam ir jāmaksā *EPC* pakalpojumu sniedzējam par saskaņotajām *IGP* izmaksām.

- ✔ **5. posms. *EPC* līgums** – kad *IGP* ir pieņemts, puses vienojas par *EPC* līgumu, kuru pamatā ir satvara līguma veidne. Tajā norāda informāciju par garantijas vērtību un saskaņošanas mehānismu, kā arī citus līguma noteikumus par pakalpojuma sniegšanu. *IGP* var pievienot līgumam kā grafiku vai pamata informāciju, kas iegūta iekļaušanai līgumā. Ja projekts paredzēts sākotnējo būvniecības darbību kopumam, puses *EPC* līgumā galveno uzmanību var pievērst pastāvīgo pakalpojumu sniegšanai (garantija, *M&V*, ekspluatācija un uzturēšana utt.) un vienoties par atsevišķu būvdarbu līgumu sākotnējo būvniecības darbu veikšanai.

7.5.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā

- ✔ **Centrālā līgumslēdzēja iestāde** – šī organizācija vairāku līgumslēdzēju iestāžu vārdā, kuras var vēlēties iegādāties *EPC* pakalpojumus, izveido kopēju programmu. Piemēram, RE:FIT sākotnēji izveidoja *Greater London Authority*, lai to varētu izmantot 33 pašvaldības un citas valsts sektora organizācijas Londonā. Tiek izstrādāts standarta projekts un iepirkuma process, kā arī standartizēta līguma veidne. Tiek rīkots atklāts konkurss Oficiālajā Vēstnesī publicēts konkurss, kurā izvēlas atbilstošus *EPC* pakalpojumu sniedzējus. Var sadarboties ar finansējuma sniedzējiem, jo tie var veikt apkopošanas pakalpojumus nolūkā nodrošināt piekļuvi labākam finansējumam. Satvara īpašnieki / centrālās līgumslēdzējas iestādes ir:
  - **RE: FIT** – *The Greater London Authority* (Londona) un vietējās partnerības (pārējā Anglijas un Velsas daļa). Iepirkums ar *Crown Commercial Service* starpniecību.
  - **NDEEF** – Skotijas valdība
  - **CEF** – *Countess of Chester Hospital NHS* trasta fonds
  - **Essentia** – *Essentia Trading Ltd.*, kas pieder *Guy 's and St Thomas' NHS* trasta fondam.
- ✔ **Projekta īstenošana / atbalsta struktūrvienība** – parasti ēku atjaunošanas programmas vadītājs organizācijā ir "iekšējā" vai ārpuspakalpojumā piesaistīta atbalsta struktūrvienība, kas pilda ESKO projektu koordinators funkciju un kurā darbojas eksperti iepirkuma un projektu vadības jomā, kā arī tehniskajos jautājumos. Struktūrvienība pilda arī mārketinga un biznesa attīstības funkcijas, lai piesaistītu publiskā sektora klientus, kuru vajadzībām izmantot satvaru. Kad klients ir piesaistīts, struktūrvienība palīdz identificēt projektu un

izveidot augsta līmeņa uzņēmējdarbības lietu. Pēc tam struktūrvienība palīdz klientam izstrādāt konkursa specifikāciju un dokumentāciju mini konkursa rīkošanai, bet pēc tam palīdz izvērtēt piedāvājumus un izraudzīties vēlamo pretendentu. Atbalsta struktūrvienība piedāvā atbalstu no attīstības līguma izstrādes un EPC līguma slēgšanas līdz pat pakalpojuma sniegšanai.

- ✔ **Līgumslēdzēja iestāde** – līgumslēdzējai iestādei (klientam) ir jāuzņemas galīgā atbildība par iepirkuma procesu, sākot jau no ESKO atlases konkursa rīkošanas posma, tomēr tai palīdz atbalsta struktūrvienība.
- ✔ **EPC pakalpojumu sniedzējs** – EPC pakalpojumu sniedzēji reaģē uz pamatpiedāvājumu, un, ja tos izvēlas, tiem ir iespēja atbildēt uz aicinājumu piedalīties ESKO atlases konkursā. Ja ESKO kompānija tiek izraudzīta tā sagatavot detalizētu projekta piedāvājumu.

7.5.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode

Pamatpiedāvājums (EPC pakalpojumu sniedzēju iepriekšējai atlasei) – lūdzam skatīt RE:FIT piedāvājuma Nr. 3 piemēru:

Saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums šādā izteiksmē:

1. Projekta vadība (svērums – 15)
2. Analīze un izstrāde (svērums – 15)
3. Ierīkošanas posms (svērums – 15)
4. Izpildījuma nodrošināšana (svērums – 15)
5. Finansējums (svērums – 5)
6. Stratēģisko mērķu un plašāku ieguvumu sasniegšana (svērums – 5)
7. Cenu noteikšanas pieeja (svērums – 30)

ESKO atlases konkurss (atbilstoša EPC pakalpojumu sniedzēja (ESKO) izraudzīšanās konkrētam projektam) – parasti izmanto līdzīgus kritērijus tam, kādus izmanto pamatpiedāvājumam, tomēr galvenā uzmanība tiek vairāk pievērsta projektam. EPC pakalpojumu sniedzējiem ir jāsniedz detalizēta informācija par enerģijas saglabāšanas pasākumiem, kas ietilpst to risinājumā, kā arī par izmaksām, ietaupījumiem un atmaksām, kā arī konkrētā projekta vadību un pakalpojumu un M&V priekšlikumiem. Dažos gadījumos EPC pakalpojumu sniedzējam lūgs uzņemties nodrošināt maksimālās projekta (kapitāla) izmaksas un obligātos garantētos ietaupījumus, ko tas piedāvās.

Lai gan daļa no atbildes satura var zināmā mērā būt līdzīga atbildei uz pamatpiedāvājumu, EPC pakalpojumu sniedzējs šajā brīdī piedāvā sevi līgumslēdzējai iestādei, nevis programmas vadītājiem. EPC pakalpojumu sniedzēji bieži veic klientu gadījumu izpēti un sniedz iepriekš īstenotu līdzīgu projektu dokumentācijas piemērus.

7.5.4 Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām

Tālāk minētas galvenās iepirkumu satvara priekšrocības.

- ✔ Lai aptvertu vairākus projektus, ir jāriko tikai viens Oficiālajā Vēstnesī publicēts konkurss. Tas samazina publiskā sektora klientu administratīvo slogu.
- ✔ Publiskā sektora klienti ēku atjaunošanas programmas īpašniekus (aģentūras u.c.) bieži uzskata par uzticamiem starpniekiem, jo tos pārvalda citas valsts vai pašvaldības sektora organizācijas.
- ✔ Standartizēta projektu izstrāde, iepirkumi un līgumu veidnes samazina slogu un projekta izstrādes izmaksas klientiem un *EPC* pakalpojumu sniedzējiem.
- ✔ Darbmatavs pasākumu kopums ļauj piesaistīt ekspertus.

7.6 Atklāts konkurss – Slovākija

Procedūra: Atklāts konkurss vienā kārtā (saskaņā ar Publiskā iepirkuma likumu Nr. 343/2015)

Iepirkto energoefektivitātes pakalpojumu veids: Gan *EPC*, gan *ESC* koordinators un pakalpojumu sniedzējs

7.6.1 Iepirkuma procedūras posmi

Attiecībā uz *EPC* projektiem ir jāriko divi konkursi. Pirmkārt, pirmajā publiskajā iepirkumā izvēlas *EPC* pakalpojumu koordinators. Otrkārt, *EPC* pakalpojumu koordinators sagatavo dokumentāciju un palīdz klientam rīkot otru publisko iepirkumu, kurā izvēlas *EPC* pakalpojumu sniedzēju – īsteno *ESKO*.

Klients izsludina konkursu. Paziņojumu par konkursu un konkursa dokumentāciju publicē līgumslēdzējas iestādes reģistrētā tīmekļa vietnē.

EPC pakalpojumu sniedzēja publiskajā iepirkumā tiek veikts iepirkums attiecībā uz enerģijas ietaupījumiem vispār (tātad “rezultātu”/pakalpojumu), nevis konkrētu tehnisko risinājumu.

ESKO ir jā sagatavo piedāvājums, pamatojoties uz *EPC* projekta obligātajiem funkcionālajiem un darbības parametriem. Tie parasti ietilpst konkursa dokumentācijā ar nosaukumu “Līguma priekšmeta apraksts”. Turklāt konkursa dokumentācijai jāpievieno pielikums, kurā sniedz *EPC* koordinators veikto pašreizējā statusa tehnisko analīzi. Tomēr ieinteresētie *ESKO* var un tiem vajadzētu apmeklēt *EPC* projekta objektu, lai iegūtu informāciju piedāvājuma sagatavošanai.

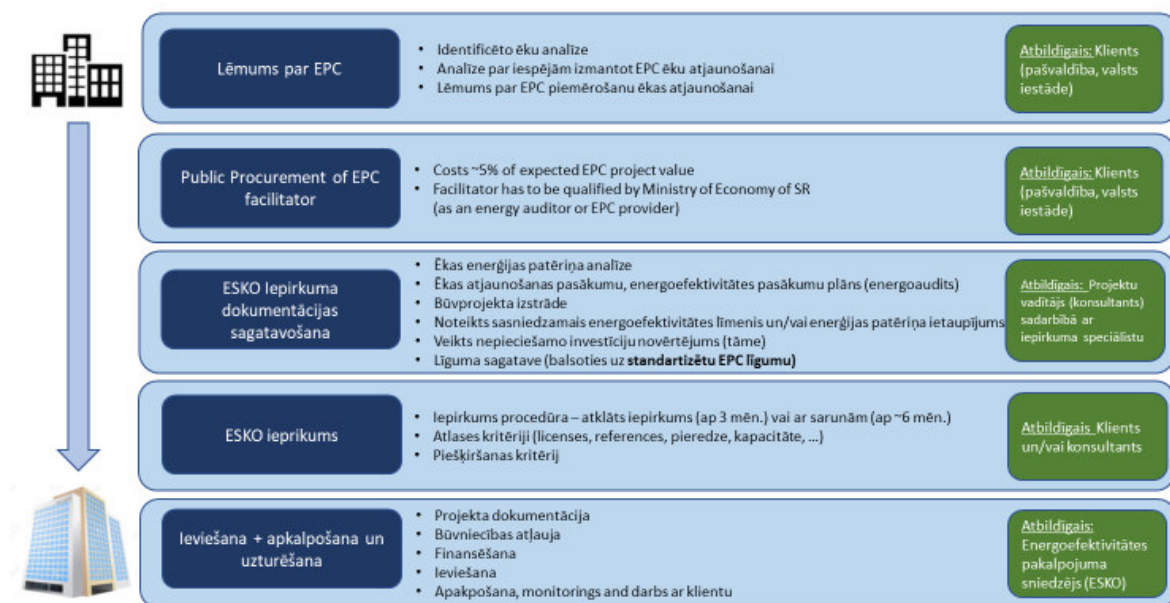
Konkursa dokumentācijā ir norādīts modernizācijas apmērs un piedāvājumā paredzamo kopējo gada ietaupījumu minimālais apjoms. *EPC* līguma veidne ir daļa no piedāvājuma dokumentiem, un pretendents ir jāpieņem šis līguma formulējums. *ESKO* piedāvājums ir jāiesniedz aizlīmētā aploksnē līdz konkursa paziņojumā norādītajam piedāvājumu iesniegšanas termiņam.

2. attēls. Shēma: *EPC* sagatavošanas un īstenošanas process.

Avots: Stratēģija energoefektivitātes līgumu plašākai izstrādei valsts sektorā (2018. gads).

7.6.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā

EPC koordinators lomā EPC projektā valsts sektorā nesēn tika izklāstīta “Stratēģijā energoefektivitātes līgumu plašākai izstrādei publiskajā sektorā”. Tās 2.2. sadaļā teikts – “kad ir pieņemts lēmums izmantot EPC, valsts iestāde vispirms veic iepirkumu par profesionāla, neatkarīga koordinatora piesaisti, kurš sagatavo tehnisko analīzi un citu dokumentāciju, kas vajadzīga ESKO publiskajam iepirkumam.”

Stratēģijā norādīts, ka EPC koordinators obligāti palīdz šādos jautājumos:

- ✔ Ēkas enerģijas patēriņa analīze
- ✔ Ēkas tehniskais stāvoklis, kā arī vajadzību noteikšana un modernizācijas apmērs
- ✔ Pamata nosacījumu un garantēto ietaupījumu noteikšana
- ✔ Paredzamās ieguldījumu izmaksas
- ✔ Līguma piedāvājums, pamatojoties uz līguma paraugu

EPC koordinators nodrošināto iespējamo rezultātu apraksts saskaņā ar stratēģiju (varētu veikt pats klients):

- ✔ Publiskā iepirkuma veids (atklāts konkurss vai konkursa procedūra ar sarunām)
- ✔ Dalības nosacījumi (licence, atsauce, pieredze, spējas u. c.)

7.6.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode

Novērtējumā galveno uzmanību pievērš saimnieciski visizdevīgākajam piedāvājumam.

Piešķiršanas kritēriji var būt šādi:

1. Garantēto ietaupījumu vienības cena

tādā gadījumā novērtētā vērtība ir ekonomiskās iespējamības koeficients B/A, kur:

A vērtība = gada kopējie ietaupījumi (garantēto un papildu ietaupījumu apjoms),

B vērtība = projekta novērtētā kopējā cena.

Par konkursa uzvarētāju kļūst pretendents, kura piedāvājumam pēc ekonomiskā lietderības koeficienta aprēķināšanas ir zemākā vērtība.

2. Svērto kritēriju sistēma

Var izmantot svērto kritēriju sistēmu ar modeli, kurā lielāku vērtību (55 %) piešķir garantēto ietaupījumu apjomam, bet zemāku (45 %) kopējo cenai, ko pie garantēto ietaupījumu sasniegšanas valsts iestāde maksā *ESKO*. Kritērijus var attiecināt arī uz visa projekta kvalitāti, piemēram, neizmērāmiem parametriem – modernizētas ēkas izskatu, drošību, vides drošību utt.

Līdz šim *EPC* publiskajos iepirkumos izvēlas galvenokārt pirmo metodi. Tomēr būtu ieteicams izmantot otro metodi, jo tā ļauj vērtēšanas procesā ņemt vērā vēl citus projekta aspektus (piemēram, kvalitātes aspektus).

7.6.4 Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām

Valsts iestādes galvenokārt piemēro atklātu procedūru; pretēji konkursa procedūrai ar sarunām šis process ir labi pazīstams. Dažkārt ir grūti pārliecināt valsts iestādes mainīt tām ierasto iepirkuma procesu. Tādā gadījumā parasti ir vienkāršāk sākt ar atklāto procedūru.

- Šis modelis varētu būt piemērotāks jauniem *EPC* tirgiem.
- Piemērots mazākiem, vienkāršākiem projektiem – lētāks un vieglāks process.
- Nepieciešams kvalificēts un prasmīgs konsultants.

Slovākijas Republikas Ekonomikas ministrija oficiāli iesaka *EPC* pakalpojumu iepirkuma konkursu rīkošanai izmantot abas procedūras (atklāto un konkursa procedūru ar sarunām), tomēr līdz šim praksē tika izmantota tikai atklātā procedūra. Tomēr paredzams, ka līdz ar tirgus attīstību un projektu apkopošanas pieaugumu biežāk tiks īstenota konkursa procedūra ar sarunām, jo tādējādi var rast labākus, sarežģītākus risinājumus un atspoguļot kvalitatīvākus projekta aspektus.

7.7 Atklāts konkurss – Grieķija

Procedūra: Atklāts konkurss vienā kārtā

Iepirkto energoefektivitātes pakalpojumu veids: EPC, ESC un citi energoefektivitātes pakalpojumi

Iepirkuma procedūru jomā Grieķija ir pilnībā saskaņojusi savus tiesību aktus ar attiecīgajām ES direktīvām. Tāpēc tagad ir iespējams publicēt aicinājumu piedalīties gan konkursa procedūrā ar sarunām, gan konkursa dialogā.

Tomēr ievērojamas grūtības sagādā tas, ka lielākajai daļai līgumslēdzēju iestāžu ir ļoti maz tādu darbinieku vai dažkārt nav vispār tādu darbinieku, kuriem būtu pieredze un kuri būtu kompetenti energoefektivitātes līgumu slēgšanā.

Turklāt līgumslēdzējas iestādes darbinieki vēl nepārzina sarunu un konkursa dialoga procedūras, tāpēc pieņem tās ļoti negribīgi, jo uzskata par pārāk sarežģītām, lai tās īstenotu mazu budžetu projektiem, kādi galvenokārt tiek īstenoti ēku energoefektivitātes jomā.

Sarunu procedūra nekad nav tikusi izmantota nevienā publiskā projektu konkursā, savukārt konkursa dialoga procedūra ir izmantota tikai retu reizi publiskā un privātā sektora partnerībās ar ļoti lielu budžetu (t. i., lielceļu būvniecība, cieta atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecība utt.), nevis energoefektivitātes projektos.

Turklāt būtiskas grūtības līgumslēdzējām iestādēm sagādā arī tas, ka Grieķijas finansiālā stāvokļa dēļ lielākajai daļai līgumslēdzēju iestāžu nav līdzekļu, lai slēgtu apakšlīgumus ar pieredzējušu koordinātoru, kurš varētu tām sniegt vērtīgu tehnisko atbalstu, īstenojot projektu konkursu ar sarunām vai konkursa dialogu. Turklāt, lai nodrošinātu pārredzamību un vienlīdzīgu konkurenci, pat ja līgumslēdzējai iestādei ir nepieciešamie līdzekļi, tai apakšlīguma ar koordinātoru noslēgšanai vajadzētu publicēt informāciju par projektu konkursu pakalpojumu līgumam. Tas vēl vairāk aizkavētu visu procedūru.

Iepriekš minēto iemeslu dēļ šķiet, ka līgumslēdzējas iestādes energopakalpojumu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai labprātāk izvēlas īstenot **procedūru vienā kārtā**. Daudzās pašvaldībās šī procedūra ir ļoti sekmīgi īstenota ielu apgaismojuma projektiem (galvenokārt attiecībā uz jaunu, LED apgaismojuma armatūru un bezvadu viedo pilsētu kontroles sistēmu uzstādīšanu).

Attiecībā uz ēku energoefektivitāti Grieķijas valsts sektorā ir ticis īstenots tikai viens (1) energoefektivitātes līgumu projekts. To īstenoja CRES centrālā biroja ēkai, un līgumslēdzēja iestāde bija CRES. Tomēr šis nav valsts sektoru īpaši reprezentējošs gadījums, jo atšķirībā no lielākās daļas valsts sektora darbinieku CRES darbinieki ir ļoti zinoši energoefektivitātes jautājumos.

7.7.1 Iepirkuma procedūras posmi

Energoefektivitātes pakalpojumu projektiem nekad nav īstenota sarunu un konkursa procedūra.

7.7.2 Uzdevumi iepirkuma procedūras sagatavošanā un īstenošanā

Līgumslēdzēja iestāde ir atbildīga par visiem iepirkuma procedūras dokumentiem un iepirkuma procedūrām un sagatavo tās.

7.7.3 Uzvarējušā pretendenta izvēlē piemērotie kritēriji un metode

Saskaņā ar Grieķijas tiesību aktiem, kas saskaņoti ar Eiropas direktīvām, var izmantot svēruma kritērijus. Tomēr līgumslēdzējas iestādes darbinieki nevēlas tos izmantot, jo tie paredz zināmu subjektivitāti (t. i., jo īpaši attiecībā uz svēruma piešķiršanu). Viņi labprātāk izmanto objektīvus kritērijus, par kuru atlasīti viņiem nevar pārmest. Tāpēc, īstenojot iepirkuma procesu vienā kārtā, tie labprātāk izvēlas izmantot šādus atlasē kritērijus:

1. solis. Darbuņēmēja atbilstības kritēriji

Tie ir kritēriji kategorijā *PASS-FAIL*. Ja darbuņēmējs neatbilst visiem kritērijiem, viņu nevar ņemt vērā vērtēšanas procedūras 2. solī.

2. solis. Priekšlikuma tehniskie kritēriji

Tie ir tehniskie kvalitātes vadības kritēriji kategorijā *PASS-FAIL*. Ja darbuņēmējs neatbilst visiem kritērijiem, viņu nevar ņemt vērā vērtēšanas procedūras 3. solī.

3. solis. Priekšlikuma finanšu kritērijs

Šis ir vienots svērto izmaksu kritērijs. Līguma slēgšanas tiesības piešķir priekšlikumam ar viszemāko piedāvājumu. Finanšu kritērijs ir šāds:

$$\text{Finansiālie kritēriji (€/kWh)} = \frac{C(\text{€})}{E(\text{kWh})}$$

kur:

C (€) = energopakalpojuma izmaksas projekta darbības ciklā. Energoapakalpojumu izmaksas ir sākotnējo ieguldījumu izmaksu un remonta un tehniskās apkopes izmaksu summa projekta darbības ciklā. Projekta darbības cikls ir noteikts konkursā (piemēram, ielu apgaismošanas projektā tas bija 12 gadi).

E (kWh) = projekta darbības ciklā ietaupītā enerģija.

Tāpēc, izmantojot iepriekš minēto, līguma slēgšanas tiesības piešķir piedāvājumam ar viszemākajām izmaksām par noteiktā darbības ciklā ietaupītās enerģijas kWh.

7.7.4 Priekšrocības salīdzinājumā ar konkursa procedūru ar sarunām

Konkursa procedūra ar sarunām, ko *EPC* iepirkumu jomā sekmīgi piemēro attīstītajos tirgos, varētu īstenot arī Grieķijā saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem. Tomēr tādā gadījumā vajadzētu nodrošināt turpmāk minēto.

- ✔ Līgumslēdzējai iestādei vajadzētu slēgt apakšlīgumus ar koordinatoru par tehniskā atbalsta pakalpojumiem.
- ✔ *EPC* iepirkuma jomā priekšlikumu izvērtēšanā vajadzētu piesaistīti pieredzējušus līgumslēdzējas iestādes darbiniekus.
- ✔ Jānodrošina, ka līgumslēdzējas iestādes darbinieki ir pārlicināti un pieredzējuši, lai viņi varētu pamatot pieņemtos kritērijus.

Diemžēl šobrīd Grieķijā nav iespējams nodrošināt iepriekš minēto, un tāpēc vēl joprojām netiek īstenota sarunu procedūra un konkursa dialogs.

8 ČEHIJAS REPUBLIKAS PIEMĒRS: EIROPAS TEHNISKO KVALITĀTES VADĪBAS KRITĒRIJU PIEMĒROŠANA *EPC* IEPIRKUMĀ

Energoefektivitātes līguma projekta ietvaros četrās Tēlotājmākslas akadēmijas (*AVU*) ēkās Prāgā tiek īstenoti energoefektivitātes pasākumi. Līgums ar izvēlēto energopakalpojumu sniedzēju tika parakstīts 2018. gada beigās, savukārt energoefektivitātes pasākumu ierīkošana sākās 2019. gada maijā.

Šajā *EPC* projektā tiek sniegtas atsauksmes arī par Eiropas noteikumiem par tehniskajiem kvalitātes vadības kritērijiem energoefektivitātes projektiem, kas izstrādāti *QualitEE* projekta ietvaros.

8.1 Energoefektivitātes pasākumi

Energoefektivitātes pasākumu īstenošanai *EPC* projekta ietvaros izraudzītās *AVU* ēkas ir aizsargājamas ēkas, tāpēc plānotā ēkas norobežojošās konstrukcijas rekonstrukcija bija jāpārrunā ar Valsts mantojuma institūtu. Klients vēlējās samazināt enerģijas patēriņu, gan veicot ieguldījumus tehnoloģijās, gan, iespējams, aizstājot novecojušās tehnoloģijas ar jaunām. Pamatojoties uz Valsts mantojuma institūta apstiprinājumu, tiek veikta ēku pārveide, logu un jumta izolācijas remonts vai nomaiņa divām ēkām, kā arī citi tehniski pasākumi.

- ✔ Galvenajā ēkā tiek ierīkota visām četrām ēkām kopīga jauna uzraudzības un kontroles sistēma, savukārt katrā ēkā atsevišķi ierīko mērīšanas un regulēšanas sistēmu (*MaR*).
- ✔ Lielāko daļu ietaupījumu nodrošina ēku atjaunošana (īpaši ēku norobežojošo konstrukciju siltināšana un nekontrolētas gaisa infiltrācijas novēršana) un rentabli apgaismojuma pasākumi (atsevišķu avotu aizstāšana ar enerģiju taupošiem LED gaismekļiem).
- ✔ Īpaša *EPC* projekta iezīme ir gaisa kondicionēšanas iekārtas uzstādīšana *AVU* Modernās mākslas galerijā, kas ļauj precīzi stabilizēt temperatūru un mitrumu dažās telpās (apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēma – *HVAC*). Tas nepieciešams, lai aizsargātu galerijā izstādītās gleznas.

8.2 Iepirkuma procedūra

Sākotnējās sarunas un projekta sagatavošana tika sākta 2017. gada rudenī. Paziņojumu par publisko iepirkumu publicēja 2018. gada sākumā, un iepirkuma procedūru īstenoja sarunu procedūrā ar paziņojuma par līgumu iepriekšēju publicēšanu. Tehniski bija grūti nodrošināt vismaz 30 % ietaupījumu, tāpēc, neskatoties uz četru ESKO kompāniju dalību, sākotnējo piedāvājumu iesniedza tikai divi pretendenti. Pēc trim sarunu kārtām, kurās pretendenti pakāpeniski uzlaboja savus piedāvājumus, tos aicināja iesniegt galīgo piedāvājumu.

Pēc novērtēšanas abu iesniegto galīgo piedāvājumu rezultāts bija līdzīgs, lai gan saturs atšķīrās. Viens piedāvājums paredzēja mazāk ietaupījumu un mazākas izmaksas, bet otrs lielākus ietaupījumus un lielākas izmaksas. Pēc galīgo piedāvājumu beigu izvērtēšanas par uzvarētāju pasludināja ENESA piedāvājumu ar lielākiem ietaupījumiem. Tādā veidā klients pēc līguma darbības beigām gūs vēl lielākus ietaupījumus, jo lielākajai daļai energoefektivitātes pasākumu darbības ilgums pārsniedz līguma darbības 10 gadu periodu.

Konkursa laikā tika iesniegts pieteikums valsts vides fonda (SEF) finansiālajam atbalstam. Paredzamā subsīdija tika iekļauta konkursa dokumentācijā, lai līgumslēdzēja iestāde varētu pieprasīt vismaz 30 % ietaupījumu no pašreizējā patēriņa. Šā iemesla dēļ pēc kvalifikācijas prasību izvērtēšanas gada ceturksnim projekts tika pārtraukts un klients gaidīja subsīdijas apstiprinājumu no SEF.

8.3 Ietaupījumu garantija

Uzvarējušais piedāvājums garantē klientam enerģijas ietaupījumu 33 % apmērā un izmaksu ietaupījumu vairāk nekā 3 miljonu CZK apmērā gadā. Proti, pakalpojumu sniedzējs sola šos ietaupījumus sasniegt, samazinot siltuma patēriņu par 2,526 GJ un elektroenerģijas patēriņu par 391 MWh gadā. Turklāt tiks samazinātas ūdens un dabasgāzes izmaksas, kā arī dažas citas ekspluatācijas izmaksas.

Energo pakalpojumu izmaksas EPC līguma 10 gadu periodā no 2020. līdz 2029. gadam pakāpeniski kompensēs ikgadējs izmaksu ietaupījums. Līguma darbības 10 gadu periodā EPC pakalpojumu sniedzējs garantē līgumā noteikto gada ietaupījumu apjomu, un tam ir pilnībā jākompensē jebkāds deficīts. Visā periodā garantētie izmaksu ietaupījumi būs vairāk nekā 30 miljoni CZK, kas ir aptuveni 33 % no kopējām izmaksām par enerģiju, ūdeni un citām saistītām izmaksām. Klients izmantos šo summu, lai segtu 30 miljonus CZK pakalpojuma izmaksu. EPC projekta ietvaros sniegtā pakalpojuma kopējā cena pārsniegs 50 miljonus CZK, no kuriem aptuveni 20 miljonus CZK segs ar SEF subsīdiju. Pakalpojuma kopējās izmaksas ietver regulāru energovadību visā līguma darbības laikā.

8.4 Iepirkuma procesa grafiks

Procesa posms	Dalībnieki	Termiņš
Darbu un sākotnējo sarunu uzsākšana	SEVEN un AVU	2017. gada septembris
Konkursa dokumentācijas projekta sagatavošana, ieskaitot projektu līgumam par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru energopakalpojumu sniegšanas projektam gan tehniski, gan formāli, un vērtēšanas projekta sagatavošana.	SEVEN	2017. gada oktobris–novembris
Pārrunas par konkursa dokumentāciju ar līgumslēdzēju iestādi; līgumslēdzēja iestādes piezīmes, darbības noslēgums un apstiprinājums, koordinācijas pasākumi saistībā ar uzticētajiem projekta būvdarbiem.	SEVEN un AVU	2017. gada decembris
Konkursa dokumentācijas apspriešana ar Valsts mantojuma institūtu un atļauju saņemšana veikt konstrukciju pārveidi.	SEVEN	2017. gada decembris
Paziņojuma par iepirkumu publicēšana Publiskā iepirkuma biļetenā, tostarp kvalifikācijas prasību publicēšana (tostarp aicinājuma iesniegt pieteikumus publicēšana).	SEVEN un AVU	2018. gada janvāris
Pieteikumu iesniegšanas un kvalifikācijas apliecināšanas termiņš	Pretendenti	2018. gada februāris
Četri pretendenti atbilda nepieciešamajai kvalifikācijai un saņēma lēmumu, tostarp rakstisku aicinājumu piedalīties konkursā.	SEVEN un AVU	2018. gada marts
Tika iesniegts pieteikums subsīdijas saņemšanai no Valsts vides fonda energoefektivitātes pasākumu īstenošanai, un pēc pieteikuma apspriešanas un atbilžu saņemšanas uz papildu jautājumiem SFP apņēmas piešķirt dotāciju.	SEVEN un AVU	2018. gada marts–jūnijs
Visi pretendenti apmeklēja attiecīgās ēkas un uzdeva desmitiem jautājumu, uz kuriem koordinators un līgumslēdzēja iestāde sniedza atbildes, un kas turklāt bija norādīti konkursa dokumentācijā. Savus piedāvājumus līdz iesniegšanas termiņam iesniedza divi pretendenti. (Viens pretendents nokavēja, savukārt vēl viens apgalvoja, ka uzdevums ir tehniski pārāk sarežģīts.)	Pretendenti	2018. gada jūlijs
Tika rīkotas trīs sarunu kārtas ar diviem pretendentiem, kurās precizēja dažus pasākumus, lai pielāgotos līgumslēdzējam iestādei, un vienlaikus pretendentiem bija jāpaskaidro, kā tiks panākti garantētie ietaupījumi. Tā kā ēkās apgūst gleznošanu, klients pieprasīja labāku apgaismojumu, nekā paredz standarts, turklāt tādu apgaismojumu, kas nekropļo krāsas. Šos jautājumus apsprieda sarunu procedūrā. (Piedāvājumu vērtēšana un sarunu procedūras trīs secīgu kārtu uzsākšana.)	SEVEN un AVU	2018. gada augusts–oktobris
Lēmums par visatbilstošākā piedāvājuma izvēli, balstoties uz galīgo piedāvājumu izvērtēšanu saskaņā ar iepriekš noteiktajiem kritērijiem.	AVU	2018. gada novembris
Galīgā līguma apspriešana, grozīšana un parakstīšana, un tā noslēgšana.	SEVEN un AVU	2018. gada decembris
Īstenošanas projekta dokumentācijas sagatavošana, administratīvo dokumentu apspriešana.	Uzvarējušais pretendents	2019. gada janvāris–

		aprīlis
Energoefektivitātes pasākumu ieviešanas sākums saskaņā ar līgumu.	Uzvarējušais pretendents	2019. gada maijs
Garantēto ietaupījumu perioda sākums	Uzvarējušais pretendents	2020. gada janvāris
Garantēto ietaupījumu perioda beigas un ieguldījuma atmaksa	Uzvarējušais pretendents	2029. gada decembris

8.5 Piedāvājumu izvērtēšana un sarindošana

8.5.1 Piešķiršanas kritēriji

Tālāk tabulā ir sniegts pārskats par piešķiršanas kritērijiem, kas izraudzīti un izmantoti iesniegto piedāvājumu novērtēšanai. Pirmajā ailē norādīts piešķiršanas kritērija vai apakškritērija nosaukums, savukārt otrajā ailē norādīts tam atbilstošais kvalitātes kritērijs. Trešajā ailē norādīts pielietotais svērums.

Piešķiršanas kritērijs	kvalitātes kritērijs	Svērums
A. Cena		35 %
B. Garantētie ietaupījumi (CZK)	3-3. Līgumā paredzēto garantēto ietaupījumu apjoms	45 %
C. Tehniskā projekta kvalitāte un citi tehniskie kvalitātes vadības kritēriji		15 %
C.1 Apakškritērijs Nr. 1 Ietaupījumu aplēšu pareizība	3-4. Sasniegtie garantētie ietaupījumi <i>Ex-ante</i> garantēto ietaupījumu sasniedzamības iepriekšējs novērtējums.	1,5 %
C.2 Apakškritērijs Nr. 2 Izmaksu atbilstība	1-3. Ieteicamo energoefektivitātes uzlabošanas (<i>EEI</i>) pasākumu izcelsmes atbilstība	1,5 %
C.3 Apakškritērijs Nr. 3 Pasākumu pilnīgums un skaidrība (analīzes apstrāde)	1-2. Atbilstoša datu vākšana un analīze 1-3. Ieteicamo energoefektivitātes uzlabošanas (<i>EEI</i>) pasākumu izcelsmes atbilstība	10,5 %
C.4 Apakškritērijs Nr. 4 Citi ieguvumi, piemēram, ilglaicīgums, uzticamība, atbilstība ekspluatācijas prasībām (lietotājdraudzīgs risinājums)	5-3. <i>Ex-ante</i> iekārtas funkcionalitāte līguma darbības beigās. Līgumā precīzē pienākumu veikt pasākumus, kas norādīti "pierādījumu" ailē.	1,5 %

D. Nepieciešamo ietaupījumu minimālā līmeņa pārpalikuma apmērs	3-3. Līgumā paredzēto garantēto ietaupījumu apjoms	5%
--	--	----

8.5.2 Piedāvājumu sarindošanas formula

Kad piešķiršanas kritēriji bija novērtēti un punkti piešķirti, tika izmantota **formula, lai sarindotu piedāvājumus un noteiktu, kuram piedāvājumam konkursā būtu jāuzvar**. Lai aprēķinātu, kurš piedāvājums nodrošina **labāko cenas un kvalitātes attiecību**, klients – līgumslēdzēja iestāde – ņēma vērā kvalitātes rādītāju un cenu, kas abi bija izteikti kā indeksi. Izmantotā metode bija norādīta iepirkuma procedūras dokumentos. Tālāk norādīta formula katra pretendenta punktu skaita aprēķināšanai. Ar šo formulu iegūst gala atzīmi 100 punktu skalā. Tiesības slēgt līgumu piešķirā piedāvājumam ar augstāko rezultātu.

9 BULGĀRIJAS PIEMĒRS: EIROPAS TEHNISKO KVALITĀTES VADĪBAS KRITĒRIJU PIEMĒROŠANA ESC IEPIRKUMĀ

ESC projekts tika īstenots pamatskolā kādā mazā pilsētiņā pie Sofijas, kurā nav pieejama ne centralizētā siltumapgāde, ne gāzes sadales tīkls. Līdz 2019. gada janvārim apsildi skolā nodrošināja, ar dīzeļdegvielu kurinot 35 gadus vecu karstā ūdens katlu. Aprīkojums ir sliktā tehniskā stāvoklī, pārāk liels un neefektīvs. Turklāt sakarā ar augstajām degvielas cenām pieaug arī mainīgās apkures izmaksas.

Skolai nav budžeta, ko ieguldīt jaunas iekārtas iegādē, tāpēc tā vēlas sākt publiskā iepirkuma procedūru energoapgādes jomā (siltumenerģija karstā ūdens veidā), tostarp ar mērķi nomainīt novecojušo siltuma ražošanas iekārtu un mainīt kurināmā bāzi (izmantojot CNG, jo tā garantē zemākas pamatdarbības izmaksas).

9.1 Energoapgādes pakalpojuma līgums

ESC pakalpojuma līgumu ir vēlams slēgt uz 5 gadiem, paredzot, ka pakalpojuma sniedzējs:

- ✔ veic ieguldījumus jaunas kurināmā bāzes un siltuma ražošanas iekārtu projektēšanā un uzstādīšanā;
- ✔ piegādā kurināmo, uztur iekārtu un nodrošina karsto ūdeni (t. i., siltumenerģiju) skolas apkures iekārtai – līguma darbības laikā;
- ✔ līguma darbības laika beigās nodod skolai iekārtas īpašumtiesības.

9.2 Līguma paziņojums

Skola (līgumslēdzēja iestāde) līguma paziņojumu, ar ko publiski sāka iepirkuma procedūru, 2019. gada martā publicēja gan valsts oficiālajā vēstnesī, gan ES Oficiālajā Vēstnesī. Paziņojumā sniedza pamatinformāciju par piegādes un pakalpojumu priekšmetu, termiņiem un noteikumiem, paredzamo līguma vērtību, galvenajām attiecīgajām struktūrām, informāciju par piekļuvi visiem iepirkuma procedūras dokumentiem, kā arī pamata informāciju par piešķiršanas un atlases kritērijiem.

9.3 Tehniskās specifikācijas

Tehniskajās specifikācijās iekļāva īstenojamo tehnisko darbību sarakstu un aprakstu, kā arī norādīja energoefektivitātes pakalpojuma sniedzēja attiecīgos pienākumus un grafiku. Sniegtajā piemērā daži minētie aspekti attiecas uz tehnisko kvalitātes vadības kritēriju piemērošanu.

- ✔ Galvenie energoapgādes pakalpojuma enerģijas patēriņa parametri, kas izriet no tehniskajām analīzēm (pie QC1) vai saistībā ar piegādātās enerģijas pārbaudi (QC4):
  - ierīkojama jauna kurināmā bāze: CNG (saspiesta dabasgāze);
  - jaunā(- o) katla(-u) nepieciešamā kopējā siltumjauda: vismaz 400 kW; ne vairāk kā 600 kW;
  - CNG krātuves minimālā ietilpība: 2000 nm³;
  - paredzamais gada siltumenerģijas patēriņš: 400 MWh (balstoties uz vēsturisko dīzeļdegvielas patēriņu); savukārt tehniskajam risinājumam būtu jāatbilst gada siltumenerģijas patēriņa diapazonam šādās robežās: vismaz 250 MWh (piezīme: pamatojoties uz sasniedzamā enerģijas ietaupījuma detalizētu analīzi); ne vairāk kā 500 MWh;
  - nodrošināmā karstā ūdens temperatūras režīms: 80/60 °C, ja āra temperatūra ir -14 °C (apkures iekārtas termināļos);
  - ar laiku saistītie patēriņa režīmi (ikdienas un iknedēļas noslogojums ēkā, apkures sezonas sākums/beigas);
  - mērīšanas metode un prasības attiecībā uz atrašanās vietu: pienākums uzstādīt jaunu ultraskaņas siltuma skaitītāju, kur $Q_n = 25 \text{ m}^3/\text{h}$, kas uzstādīts uz caurules, kura savieno katlu un sadales kolektoros.
- ✔ Citi tehniski dati, kas saistīti ar energoefektivitātes pakalpojumu kvalitāti, īstenošanas kvalitāti (QC2) vai aktīvu vērtības saglabāšanu (QC5):
  - Par jaunuzstādītās iekārtas tehnisko apkopi un remontu atbildīgā puse: pakalpojumu sniedzējs;
  - Atbildība par apkures ietaises tehnisko apkopi un remontu: klients (skola);
  - Termiņš jauno iekārtu nodošanai ekspluatācijā un energoapgādes uzsākšanai: 15.10.2019.;
  - Ārkārtas reaģēšanas laiks pakalpojumu sniedzēja intervences pasākumiem (skolas darba laikā): 4 h utt.
  - Jauno iekārtu obligātā atbilstība piemērojamajiem standartiem, tiesību aktos noteiktajām prasībām un noteikumiem attiecībā uz gāzes iekārtām, spiediena iekārtām utt.

9.4 Atlases kritēriji

Ievērojot atlases kritērijus, nodrošina, ka pretendenti var garantēt līguma izpildi. Šajā ESC procedūrā pretendentiem bija pienākums:

- ✔ pierādīt atbilstošu iepriekšējo pieredzi (energoapgāde vai siltuma ražošana ar jaudu > 116 kW);
- ✔ deklarēt minimālo apgrozījumu no energoapgādes, siltuma ražošanas vai līdzīgas saimnieciskās darbības pēdējo 3 gadu laikā;

- ✓ apliecināt, ka pretendenta rīcībā ir profesionāli sertificēti darbinieki gāzes iekārtu un karstā ūdens iekārtu uzstādīšanai un ekspluatācijai;
- ✓ uzrādīt derīgu ISO 90001 standarta sertifikātu;
- ✓ uzrādīt apdrošināšanas polisi, kas sedz riskus uzstādīšanas/ekspluatācijas/apkopes pasākumu laikā līguma izpildes laikā.

9.5 Specifikācijas

Specifikācijās jānorāda enerģijas patēriņa līmeņa diapazons.

9.6 Piešķiršanas kritēriji

Šajā ESC iepirkumā galveno nozīmi (90 % no svēruma) piešķir ar cenas noteikšanu saistītajam piešķiršanas kritērijam. Atlikušo 10 % nozīmību daļa divi piešķiršanas kritēriji, kuru mērķis ir popularizēt piedāvājumus, kas paredz attiecīgi lielākus ietaupījumus un lielāku piegādes drošību.

Tālāk tabulā ir sniegts pārskats par piešķiršanas kritērijiem, kas izraudzīti un izmantoti iesniegto piedāvājumu novērtēšanai.

Piešķiršanas kritērijs	Attiecīgais ES kritērijs	Svērums
Pakalpojuma aplēstā gada cena (P_{annual})		90 %
P_f : fiksētā gada cena		
P_v : mainīgā siltuma cena	saistībā ar: QC3 (ietaupījumi)	
Modulējošais deglis (ietaupījumi)	saistībā ar: QC3 (ietaupījumi)	5 %
Piegādes drošība (apkures katlu iespējama aizstāšana)	saistībā ar: QC5-1 (sistēmas pieejamība) QC4-2 (energoapgādes kvalitāte)	5 %

9.6.1 Cena

Iepirkuma procedūras dokumentos paredzēts, ka dalībnieki par iegādāto energoefektivitātes pakalpojumu piedāvā divu komponentu cenu, proti:

P_f : fiksētu gada cenu (BGN) (aptver tehniskās apkopes personālu un materiālus, CAPEX atmaksu u. c.)

un

P_v : vienības enerģijas cenu (BGN/MWh), kas sedz mainīgās izmaksas (galvenokārt par saspiesto dabasgāzi).

Piešķiršanas kritērijs (kam noteikts 90 % no svēruma) ir aprēķinātā gada cena (P_{annual}), ko aprēķina šādi:

$P_{\text{annual}} = P_f + P_v \times 400$, kur 400 [MWh] ir pamata gada siltuma patēriņš.

Šāda piešķiršanas kritērija struktūra tika izvēlēta, lai popularizētu saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, kas nodrošina mazu fiksēto izmaksu, optimizētu CAPEX un zemas enerģijas cenas (P_v) optimālu kombināciju.

9.6.2 Efektivitāte/ietaupījumi

Iepriekš norādītā cenas noteikšanas formula netieši veicina tādu piedāvājumu izvēli, kas nodrošina augstu energoefektivitātes līmeni, jo mainīgā siltuma cena P_v ir atkarīga no apkures katla efektivitātes.

Tomēr, lai skolai garantētu zemas pamatdarbības izmaksas pēc līguma darbības beigām, tiek vērtēts piešķiršanas kritērijs “Modulējošais deglis”, izmantojot **5 % svērumu**. Tas nozīmē, ka pretendentiem, kuri piedāvā tehnisko risinājumu ar modulējošo degli, tika piešķirti papildu 5 %. Piedāvājumiem, kuru pamatā bija stacionāri (2 vai 3 posmu) degļi, netika piešķirti minētie 5 %.

9.6.3 Piegādes drošība

Piešķiršanas kritēriju “Katla jaudas redundance” novērtēja ar 5 % svērumu. Tas paredz, ka ESC pakalpojumu sniedzējs apņemas ieviest tehnisku risinājumu ar diviem vai vairākiem jauniem katliem, tādējādi nodrošinot kopējo uzstādīto jaudu ≥ 400 kW apmērā, kā noteikts tehniskajās specifikācijās. Mērķis bija rosināt pretendētus piedāvāt risinājumu ar augstāku uzticamību (neskatoties uz CAPEX pieaugumu).

9.7 Piedāvājumu sarindošanas formula

Formula ir izstrādāta, lai aprēķinātu katra pretendenta rezultātu nolūkā sarindot piedāvājumus un noteikt uzvarējušo piedāvājumu. Tiesības slēgt līgumu piešķir piedāvājumam ar augstāko rezultātu.

$$Score_x = \frac{P_{\text{annual,MIN}}}{P_{\text{annual,X}}} \times 90\% + MB_x \times 5\% + BR_x \times 5\% \quad , \text{ kur:}$$

- X ir indekss, kas identificē konkrēto piedāvājumu;
- $P_{\text{annual,X}}$ ir pakalpojuma aplēstā gada cena (aprēķināta saskaņā ar 9.5.1. punktu), ko norāda pretendents X ;
- $P_{\text{annual,MIN}}$ ir zemākā piedāvātā pakalpojuma aplēstā gada cena (aprēķināta saskaņā ar 9.5.1. punktu);
- MB_x ir mainīgs lielums, kura vērtība ir “1” vai “0” – atkarībā no tā, vai pretendents “ X ” ir ($MB_x = 1$) vai nav ($MB_x = 0$) piedāvājis modulējošo degli (kā norādīts 9.5.2. punktā)
- BR_x ir mainīgs lielums, kura vērtība ir “1” vai “0” – atkarībā no tā, vai pretendents “ X ” ir ($BR_x = 1$) vai nav ($BR_x = 0$) piedāvājis uzstādīt vairākus katlus (skat. 9.5.3. punktu).

9.8 Līguma projekts

Līguma projekts ietver klauzulas, kas attiecas uz tehniskajiem kvalitātes kritērijiem (QC), proti:

QC1: Līgumā iekļauj atsauci uz tehniskajām specifikācijām/tehnisko piedāvājumu enerģijas ražošanas/patēriņa tehniskajiem parametriem.

QC2: Līgumā iekļauj atsauci uz tehniskajām specifikācijām pakalpojumu sniedzēja pienākumam ievērot piemērojamus standartus, tiesību aktos izvirzītās prasības un oficiālās atļauju izsniegšanas procedūras (gan attiecībā uz sākotnējo īstenošanu, gan sekojošo pakalpojumu sniegšanu līguma darbības laikā). Tāpat tajā nosaka pienākumu pakalpojumu sniedzējam ievērot piedāvāto energoapgādes īstenošanas un sākšanas grafiku.

QC4: Līgumā (ar atsauci uz tehniskajām specifikācijām) nosaka mērījumus un verifikāciju, norādot metodoloģiju, atrašanās vietu, vienības, biežumu utt., kā arī izklāsta noteikumus siltuma skaitītāja pastāvīgajām pārbaudēm/verifikācijai. Tas ietver arī klauzulas, kurās apraksta darbības (un sodus), ja noteiktie parametri ir ārpus norādītā diapazona.

QC6: Līgumā apraksta pušu savstarpējās saziņas kanālus.

QC9: Līgumā definē galvenos uzņēmējdarbības modeļa elementus (QC9 apakškritēriju daļa), proti:

Īpašumtiesību nodošana: līguma beigās visi jaunie līdzekļi ar fiksētu vērtību ir jānodod skolai.

Enerģijas cenas risks: saskaņā ar izvēlēto divu komponentu cenas noteikšanas shēmu to apstrādā šādi:

✔ fiksētā komponente P_f līguma darbības laikā nav modificējama;

✔ risks, kas saistīts ar mainīgo siltuma cenu P_v , ir jādala starp pusēm, jo:

- P_v piedāvā par CNG bāzes cenu [BGN/nm^3]

- P_v indeksē, pamatojoties uz CNG cenu, bet tikai $\pm 15\%$ robežās no CNG bāzes cenas.

Līgumsaistību izbeigšanas noteikumi: līgumā ir uzskaitīti abu pušu nosacījumi līgumsaistību izbeigšanai. Tajā (papildinājumā) ir norādītas summas, kas katrai pusei jāmaksā, ja tā iniciējusi līgumsaistību izbeigšanu. Minētās summas definē kā funkciju, ko veido piedāvātā fiksētā cena P_f un līdz līguma darbības beigām atlikušo mēnešu skaits.

Piekļuves tiesības: līgumā nosaka pakalpojuma sniedzēja pārstāvju tiesības piekļūt skolas telpām.

10 ATSAUCES

ADEME (2015. gads): [Contrat Performance énergétique \(CPE\): les clés pour réussir son cahier des charges](#), 2015. gada decembris

ADEME (2017. gads): [Les premiers résultats de l'Observatoire des Contrats de Performance Energétique](#) 2017. gada novembris

Centre d'études techniques de l'équipement Nord-Picardie (2013. gads): [Guide de mise en œuvre du CPE marché de service du CETE Nord-Picardie](#)

Bleyl-Androschin J. et al. (2011. gads): [How to Procure \(Complex\) Energy Efficiency Services. A Guide for Contracting Authorities and ESKOs](#)

Eiropas Komisija (2018. gads): Norādījumi publiskā iepirkuma speciālistiem par to, kā nepieļaut tipiskākās kļūdas projektos, kurus finansē Eiropas strukturālie un investīciju fondi, ISBN: 978-92-79-77536-9 doi:10.2776/886010

Eiropas Komisija (2019. gads): [Publiskā iepirkuma noteikumi](#)

Eiropas Komisija, Regio ĢD (2016. gads), [Stock-taking of administrative capacity, systems and practices across the EU to ensure the compliance and quality of public procurement involving European Structural and Investment \(ESI\) Funds](#)

Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (Dokuments attiecas uz EEZ)

Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (Dokuments attiecas uz EEZ)

Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīva 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK, Oficiālais Vēstnesis, L 315, 1.–56. lpp.

Leutgöb K. et al. (2019. gads): [Guidelines of European Technical Quality, prepared within the QualitEE project](#)

Eiropas Savienība (2016. gads): Zaļais iepirkums [Rokasgrāmata par zaļo publisko iepirkumu, Trešais izdevums](#), ISBN: 978-92-79-56848-0

Staničić D.: (2018. gads): [Country report on the Energy Efficiency Services Market and Quality – Slovenia. QualitEE project](#)